

Namô Tassa Bhagavatô Arahâtô Sammâ Sambuddhassa.

BUDDHALAINEN KATKISMUS

kirj.

Henry S. Olcott,

Teosofisen Seuran presidentti V. m.

Hyväksynyt ja suosittanut käytettäväksi buddhalaisissa kouluissa **H. Sumangala**, Pradhâna Nâyaka Sthavira, Sripadan ja läntisen alueen ylipappi ja Vidyodaya Parivênan johtaja.

40:nneistä englantilaisesta, korjatusta ja laajennetusta painoksesta suomentanut

Pekka Ervast.

Teosofinen Kirjakauppa ja Kustannusliike-
Helsingissä 1906.

HELSINKI 1906.
KIRJAPAINOYHTIÖ VALO

DIGITALISOITU NÄKÖISPAINOS 2006

Omistus.

Kunnioitukseni ja rakkauteni osotteeksi omistan monivuotiselle nevojalleni ja ystävälleni, Adam's Peak'in ja läntisen alueen Pradhâna Nâyaka Sthavira'lle ja ylipapille, Hikkaduwe Sumangala'lle, tämän »Buddhalaisen Katkismuksen» sen korjatussa muodossa. Adyar, 1903.

H. S. Olcott.

SISÄLLYS.

Buddhan elämä.

Dharma eli oppi.

Sangha.

Buddhanopin nousu ja leviäminen.

Buddhanoppi ja tiede.

Liite.

TODISTUS.

(Ensimmäiseen painokseen).

Vidyôdaya College,
Colombo, 7 p:nä heinäk. 1881.

Täten todistan, että olen tarkasti tutkinut eversti H. S. Olcottin valmistaman Katkismuksen singalinkielistä käännöstä, ja että se on yhtäpitävä eteläisen buddhankirkon kaanonin kanssa. Suositan kirjaa buddhalaisten koulujen opettajille ja kaikille muille, jotka haluavat vasta-alkaville opettaa meidän uskontomme pääpiirteitä.

H. Sumangala.
Sripadan ja Gallen ylipappi ja
Vidyodaya Parivenan johtaja.

Vidyodaya College,
7 p:nä huhtik. 1897.

Olen tulkitsijain avulla käynyt läpi Katkismuksen kolmannenkymmenennen kolmannen (englantilaisen) painoksen ja suositan sitä toistamiseen käytettäväksi buddhalaisissa kouluissa.

H. Sumangala.

KOLMANNENKYMMENENNEN KOLMAN- NEN PAINOKSEN

Alkulause.

Alkuperäistä suunnitelmaani kehittäessäni olen joka uuteen englantilaiseen katkismuksen painokseen lisännyt uusia kysymyksiä ja vastauksia, jättäen kirjan kääntäjille huoleksi toimittaa näitä lisäyksiä kukin omaan kieleensä. Vaatimaton tarkotukseni on antaa niin rajotettu, mutta samalla täydellinen buddhalaisen historian, siveysopin ja ajatusjärjestelmän esitys, että alkavaiset voivat käsittää ja kunnioittaa Buddhan opettamaa jaloa ihanetta ja siten helpommin noudattaa Dharmaa sen yksityiskohdissa. Käsillä olevaan painokseen on lisätty suuri joukko kysymyksiä ja vastauksia, ja sisällys on ryhmitetty viiteen osaan, jotka ovat: 1) Buddhan elämä; 2) Oppi; 3) Sangha eli munkkilaitos; 4) lyhyt buddhanopin, sen kirkolliskokousten ja leviämisen historia; 5) muutamia buddhanopin ja tieteen yhdyskohtia. Tämä on toivottavasti suuresti lisäävä pienen kirjaseen arvoa ja tekevä sen vieläkin sopivammaksi käytettäväksi buddhalaisissa kouluissa, joita jo Ceylonissa on avattu toista sataa singalilaisen kansan toimesta ja Teosofisen Seuran yleisvalvonnan alla. Tätä painosta valmistessani olen nauttinut arvokasta apua muutamien vanhempien ja etevimpien singalilaisten työtoveriieni puolelta. Alkuperäistä painosta tarkastivat kansani sana sanalta oivallinen oppinut ja bhikku H.

Sumangala, Pradhâna Nâyaka, ja Colombossa sijaitsevan Pâli-koulun apulaisjohtaja, Hyeyantuduve Anunayaka Terunnanse; sama ylipappi on niinkään hyväntahtoisesti tarkastanut nykyistä painosta ja on saanut minun lisäämään monta arvokasta kohtaa. Kirjasen arvo on sentähden siinä, että se on »Eteläisen kirkon» buddhanopin vilpitön esitys, joka pääasiallisesti on johdettu alkuperäisistä lähteistä. Katkismus on julkaistu kahdellakymmenellä kielellä, parhaasta päästä buddhalaisten toimesta ja buddhalaisia varten.

H. S. O.

Adyar, toukokuun 17 p:nä 1897.

KOLMANNENKYMMENTÄN KUUDEN- NEN PAINOKSEN

Alkulause.

Tämän pienen teoksen maine näkyy pysyvän muuttumattomana, koska tarvitaan painos toisensa perästä. Samaan aikaan kuin nykyistä painettiin, ilmestyi Griebenin kustannuksella Leipzigissä toinen saksalainen painos, oppineen t:ri Erich Birschoffin uudelleen kääntämänä, ja Parisissa oli valmistumaisillaan kolmas ranskalainen käännös, jonka oli suorittanut vanha ystäväni ja työtoverini Commandant D. A. Courmes. Uusi singalilainen käännös on myös tekeillä Colombossa. Julkisesti tunnettu ja vakaantunut buddhisti, jommoinen itse olen, iloitsee suuresti, nähdessään, mitä niin kypsytty tiedemies kuin Mr. G. R. S. Mead, »Fragments of a Faith Forgotten», »Pistis Sophia» nimisten ja useiden muiden kristinuskon alkulähteitä käsittelevien

kirjojen tekijä, ajattelee tekeleeni arvosta. Hän kirjottaa *Theosophical Review*'ssä: »jopa se on käännetty kahdellekymmenelle eri kielelle, ja saatamme sanoa, pelkäämättä vähintäkään vastalauseetta, että se monen viikon vierieessä on ollut buddhanopin — tuon kauan torkkuneen dharman — tehokkaimpina sanansaattajana. Ceylonin oppineet buddhistit ovat suuressa kiitollisuudenvelassa eversti Olcottille ja muille Teosofisen Seuran jäsenille, jotka ovat työskennelleet heidän eteensä, ja me odotamme heiltä, että he puolestaan ryhtyvät tutkimaan ja valaisemaan oman uskonsa alkulähteitä ja oppeja».

Pelkään, että saamme kylläkin kauan odottaa tätä apua buddhalaisten *bhikkujen*, Ceylonin miltei ainoain oppineiden miesten puolelta; kaksikymmentä kaksi vuotta kestäneen läheisen tuttavuuden aikana minä en ainakaan ole kykenyt herättämään heidän intoansa. Minusta on aina tuntunut epäkohdalta, että singalilainen kansa odottaa amerikkalaiselta, joka ei lainkaan pyydä oppineen nimeä, että hän opettaisi dharman heidän lapsilleen, ja niinkuin uskon sanoneeni jossain varhemmassa painoksessa, suostuin sepittämään »Buddhalaisen Katkismuksen» vasta sitten, kun huomasin, ettei yksikään *bhikku* ryhtynyt siihen toimeen. Olkoot kirjani puutteet mitkä tahansa, sen voin ainakin sanoa, että se sisältää ytimen siitä buddhanoppia koskevasta kirjallisuudesta (yhteensä noin 15,000 sivua), jonka olen lukenut työni ohessa.

H. S. O.

Adyar, helmikuun 7 p:nä 1903.

NELJÄNNENKYMMENENNEN PAI- NOKSEN

Alkulause.

Tämä pieni teos näkyy pysyvän yleisön suosiossa, koska alituisen tarvitaan uusia painoksia englannin ja muilla kielillä. Tarkastaessani sisältöä tätä painosta varten olen tavannut sangen vähän muuttamisen tai lisäämisen varaa, sillä kirja tarjoaa mielestäni sangen oikean käsityksen eteläisen buddhanopin sisällyksestä; ja koska tarkotukseni ei ole ollut kirjottaa laajaa esitystä aineesta, olen vastustanut kiusausta puhua laveammin yksityiskohdista, jotka ovat tarpeettomat järkiperaisessä alkeisopetuksen suunnittelussa, vaikka saattavat olla hyvinkin huvittavia vertailevan uskontotieteen tutkijalle.

Uutta singalilaista käännöstä (38 painos), jota paraikaa valmistelee arvoisa ystäväni D. B. Dshaya-tilake, Colombon (buddhalaisen) Ananda-koulun johtaja, on osaksi painettu, mutta ei joudu valmiiksi, ennenkuin hän saa vähän enemmän loma-aikaa. Madrasin Pantshama seurakunnan johtajat ovat ryhtyneet kääntämään sitä Tamilin kielelle, ja tämä (neljäskymmenes ensimmäinen) painos on pian ilmestyyvä. Espanjalaista käännöstä (39 painos) toimittaa ystäväni Senor Xifré ja ranskalaista (37 painos) Commandant Courmes.

Siten työtä jatketaan, ja tämän vaatimattoman välikappaleen avulla leviävät Buddha Dharman opetukset kautta maailman.

H. S. O.

Adyar, tammikuun 7 p:nä 1905.

Buddhalainen Katkismus.

I Osa.

Buddhan elämä.

1. *Kysymys. Mitä uskontoa*) tunnustat?*

Vastaus. Olen buddhalainen.

2. *K. Mitä on buddhanoppi?*

V. Kokoelma suuren, Buddhan nimellä tunnetun ihmisen opetuksia.

3. *K. Onko »buddhanoppi» sopiva nimitys tälle opetuskokoelmalle?*

V. On; Bauddha Dharma merkitsee buddhanoppi. Länsimaalainen nimitys »buddhismi» ei ole yhtä hyvä.

---

*) Sana „uskonto” ei ole lainkaan paikallaan buddhanopista puhuttaessa, sillä buddhanoppi ei ole uskontoa, vaan siveysfilosofia, niinkuin olen myöhemmin näyttänyt. Mutta yleisen tavan mukaan tätä sanaa on käytetty kaikista ihmisryhmistä, jotka tunnustavat erityistä siveysoppia, ja tilastotieteilijät ovat niinkään omistaneet sanan. Singalilaisilla buddhisteilla ei ole tähän saakka ollut mitään käsitystä siitä „sitomisesta”, alistumisesta eli „yhtymisestä jumalalliseen olentoon”, jota tämä latinalaisesta rungosta muodostettu sana kristittyjen europalaisten silmissä kuvailee. Se sana, joka ilmaisee heidän suhdettaan buddhanoppiin ja Buddhaan, on heidän kielellään *âgama*. Tämä on puhdasta sanskrittia ja merkitsee „lähestyminen eli tuleminen,” ja koska *buddha* on

4. *K. Onko ihmistä kutsuttava buddhalaiseksi eli buddhistiksi yksinomaan sen nojalla, että hän on syntynyt buddhalaisista vanhemmista?*

V. Ei suinkaan. Todellinen buddhalainen ei ainoastaan tunnusta uskovansa Buddhaan, opettajista jaloimpaan, Hänen saarnaamaansa oppiin ja Arahastien Veljeskuntaan, vaan myöskin toteuttaa Buddhan käskyjä jokapäiväisessä elämässään.

5. *K. Kuinka kutsutaan miespuolista buddhalaista maallikkoa?*

V. Nimellä upâsaka.

6. *K. Entä naispuolista?*

V. Upâsikâ.

7. *K. Koska ensi kerran saarnattiin tätä oppia?*

V. Ollaan hiukan eri mieltä todellisesta vuosiluvusta, mutta singalilaisten kirjoitusten mukaan se tapahtui v. 2513 (nykyistä) kali-yugaa.

8. *K. Mainitse tärkeimmät vuosiluvut perustajan viimeisessä ruumistuksessa (elämässä).*

V. Hän syntyi Visân tähtisikermän alla eräänä toukokuun tiistaina v. 2478 (k. V.); hän vetäytyi metsiin v. 2506; tuli Buddhaksi v. 2513; ja poistuen jälleensyntymisen pyörästä astui parinirvanaan vuonna 2558, kahdeksankymmenen vuoden vanhana. Jokainen näistä tapahtumista sattui täy-

---

valistus, saattaa sitä yhdistettyä sanaa, jolla he nimittivät buddhanoppia — *Buddhâgama* — asianomaisesti kääntää näin: „valistukseen tulo eli tietoon pääseminen” eli mahdollisesti Sakya Munin opin seuraaminen. Tavatessaan valmiin *âgama-sanan* lähetyssaarnaajat rupesivat käyttämään sitä „uskontoa” vastaavana sanana; kristinuskoa he kutsuvat nimellä *Christianiâgama*, vaikka sen pitäisi kuulua *Christiani bandhana*, sillä *bandhana* on *religio-sanan* sanallinen vastine. Toinen nimi, joka annetaan buddhalaiselle, on *vibhaddsha vâda* — erittelijä-tutkija — ja *advayavadi* on kolmas.

Tällä selityksellä käytän vastedeskin tavallisen lukijan helpotukseksi puhuessani buddhalaisesta filosofiasta, tuttua sanaa „uskonto”, vaikken sitä itse hyväksy.

sikuun päivänä, niin että kaikkien muisto vietetään yhtäkaa suuressa täysikuun juhlassa Wesakin (Vaisâkhan) kuukaudessa, joka vastaa toukokuuta.

9. *K. Oliko Buddha Jumala?*

V. Ei. Buddha Dharma ei opeta mitään jumalan ruumistumista.

10. *K. Oliko hän ihminen?*

V. Oli; mutta viisain, jaloin ja pyhin olento, joka lukemattomien ruumistusten kestäessä oli kehittänyt itsensä kauas muiden olentojen edelle, lukuunottamatta ainoastaan edellisiä Buddhoja.

11. *K. Oliko muita Buddhoja ennen häntä?*

V. Oli, niinkuin myöhemmin selitetään.

12. *K. Oliko Buddha hänen nimensä?*

V. Ei. Buddha on sieluntilan nimitys, jonka tilan ihminen saavuttaa, kun hänen sielunsa on kehittänyt huippuunsa.

13. *K. Mitä sana Buddha merkitsee?*

V. Valistunut eli korkeimman viisauden saavuttanut. Pali-nimitys on Sabhannu, rajattoman tiedon mies. Sanskritinkielellä se on Sarvadshna.

14. *K. Mikä sitten oli Buddhan oikea nimi?*

V. Siddhârtha oli hänen kuninkaallinen nimensä ja Gautama eli Gotama hänen sukunimensä. Hän oli Kapilavastun perintöruhtinas ja kuuluisaa auringonrotuista Okkâka-sukua.

15. *K. Mitä olivat hänen vanhempansa?*

V. Kuningas Suddhâdana ja kuningatar Mâyâ, jota kutsutaan Mahâ, Mâyâksi.

16. *K. Mitä kansaa tämä kuningas hallitsi?*

V. Sâkylalaisia, arjalaista kshatriya-heimoa.

17. *K. Missä oli Kapilavastu?*

V. Indiassa, sataneljäkymmentä kilometriä koilliseen päin Benareen kaupungista ja noin kuumikymmenen kilometrin päässä Himalayan vuo-

riita. Se sijaitsee Nepâl Teraissa. Kaupunki on nyt raunioina.

18. K. *Minkä joen varrella?*

V. Rôhinîn, jota nyt kutsutaan Kôhanaksi.

19. K. *Sano vielä, koska ruhtinas Siddhârtha syntyi?*

V. Kuusisataa kaksikymmentäkolme vuotta ennen kristityin ajanlaskua.

20. K. *Onko paikka tarkasti tunnettu?*

V. On, se on nyt epäilemättä havaittu oikeaksi. Eräs Indian hallituksen palveluksessa oleva arkeologi (muinaisjäännösten tutkija) on äsken tavannut Nepâl Teräin metsikössä kivipylvään, jonka paikalle muistomerkiksi pystytti mahtava buddhalainen hallitsija Asôka. Paikkaa tunnettiin siihen aikaan nimellä Lumbinî tarha.

21. K. *Elikö ruhtinas Siddhârtha ylellisyydessä ja loistossa kuten muut ruhtinaat?*

V. Eli; hänen isänsä, kuningas, rakennutti hänelle kolme suurenmoista linnaa — Indian kolmea vuodenaikaa varten —, jotka olivat yhdeksän, viisi ja kolme kerrosta korkeat ja kauniisti koristetut.

22. K. *Kuinka ne sijaitsivat?*

V. Jokaisen linnan ympärillä oli puutarha täynnänsä ihanimpia ja loistavimpia kukkia, ruiskuvia suihkulähteitä, puita, joissa linnut lauloivat, ja riikinkukkoja, jotka maassa tassuttelivat.

23. K. *Elikö hän yksin?*

V. Ei; kuudennellatoista ikävuodellaan hän naitiin ruhtinatar Yasôdharalle, kuningas Suprabudhan tyttärelle. Lukuisat kauniit, soittoa ja tanssia taitavat tytöt olivat myöskin alinomaa hänen hovisaan häntä huvittelemassa.

24. K. *Millä tavalla hän voitti vaimonsa itselleen?*

V. Vanhaan kshattriya- eli sotilastapaan siten, että hän vei voiton kaikilta kanssakilpailijoiltaan leikeissä ja harjotuksissa, joissa kysyttiin taitavuutta ja miehuutta, ja sitten valitsi Yasôdharan kaikkien niiden nuorten prinsessain joukosta, jotka heidän isänsä olivat tuoneet turnauksiin eli mela'an.

25. K. *Kuinka saattoi ruhtinas keskellä tätä loisto- tulla kaikkiviisaaksi?*

V. Hänellä oli semmoinen luontainen viisaus, että jo lapsena tuntui ymmärtävän kaikkia tieteitä ja taiteita melkein tutkimatta. Hänellä oli paraimmat opettajat, mutta he eivät kyenneet opettamaan hänelle mitään, jota hän ei näyttänyt ymmärtävän heti.

26. K. *Tuliko hän Buddhaksi komeissa linnoissaan?*

V. Ei. Hän jätti kaikki ja meni yksin metsään.

27. K. *Minkätähden?*

V. Keksiäksensä syyt meidän kärsimyksiimme ja keinoon päästä niistä.

28. K. *Eikö tämän hänen tekonsa vaikutin ollut itseksä?*

V. Ei, rajaton rakkaus kaikkia olentoja kohtaan sai hänet etsimään heidän hyvänsä.

29. K. *Mutta kuinka hän saavutti tämän rajattoman rakkautensa?*

V. Lukemattomien ruumistusten ja vuosituhansien kestäessä oli hän kasvattanut itsessään tätä rakkautta, horjumattomasti päättäen tulla Buddhaksi.

30. K. *Mistä hän tällä kertaa luopui?*

V. Kauniista linnoistaan, rikkauksistaan, ylellisyydestään, huvituksistaan, pehmeistä vuoteistaan, hienoista puvuistaan, runsaasta ruoastaan ja kuninkuudestaan; jättipä vielä rakkaan vaimonsa ja ainoan poikansa, Râhulan.

31. *K. Onko koskaan toinen ihminen uhrannut niin paljon meidän eteemme?*

V. Ei yksikään tässä maailmankaudessa. Siitäpä syystä buddhalaiset häntä niin rakastavat ja siitä syystä hyvät buddhalaiset pyrkivät hänen kaltaisikseen.

32. *K. Mutta onhan moni ihminen uhrannut kaikki maalliset siunaukset, jopa itse elämänsä, ihmisveljiensä hyväksi?*

V. On kyllä. Mutta me uskomme, että hänen voittorikas epäitsekkyytensä ja ihmisrakkautensa ilmeni siinä, että hän luopui Nirvanan autuudesta lukemattomia ajastaikoja sitten, kun hän oli syntynyt brahmini Sumedhana Dîpankara Buddhan aikana; hän oli silloin saavuttanut kehitysasteen, joka olisi avannut hänelle nirvaanisen autuuden portit, jollei hän olisi rakastanut ihmiskuntaa enemmän kuin itseään. Tämä kieltäytyminen vaati häneltä, että hän vapaaehtoisesti kärsisi maallisten elämän vaikeudet kunnes pääsisi Buddhaksi, voidakseen kaikille olennoille opettaa vapautumisen tietä ja suoda rauhansa maailmalle.

33. *K. Kuinka vanha hän oli lähtiessään metsään?*

V. Yhdeksännelläkolmatta ikävuodellaan.

34. *K. Mikä lopullisesti sai hänet jättämään kaiken sen, jota ihmiset niin paljon rakastavat, ja lähtemään metsään?*

V. Deva*) ilmestyi hänelle, kun hän ajeli vaunuissaan, neljässä, ajatuksia herättävässä muodossa ja neljänä eri kertana.

35. *K. Mitkä nämä eri muodot olivat?*

V. Vanha ikäkulu mies, sairas ihminen, mätänevä ruumis ja arvokas erakko.

36. *K. Yksinkö hän näki nämä ilmestykset?*

---

*) Tämän sanan merkitys selitetään myöhemmin.

V. Ei, hänen palvelijansa Tshanna näki ne myös.

37. *K. Minkätähden nämä näyt, jotka ovat kaikille ihmisille tutut, saivat hänet lähtemään metsään?*

V. Me näemme niitä näkyjä usein, hän ei ollut niitä nähnyt; sentähden ne tekivät häneen syvän vaikutuksen.

38. *K. Miksi hän ei ollut niitä nähnyt?*

V. Tähtientutkija — brahminit olivat hänen syntyessään ennustaneet, että hän kerran luopuisi kuninkuudestaan ja tulisi Buddhaksi. Kuningas, hänen isänsä, joka ei tahtonut kadottaa kuninkuutensa perijää, oli edeltäkäs in tarkasti järjestänyt hänen elämänsä niin, ettei hän näkisi mitään näkyjä, jotka kääntäisivät hänen ajatuksensa ihmiselämän kärsimykseen ja kuolemaan. Kukaan ei saanut edes puhua semmoisista asioista prinssille. Hän oli miltei kuin vanki ihanissa palatseissaan ja kukkatarhoissaan. Niitä ympäröivät korkeat muurit, ja sisäpuolella oli kaikki tehty niin kauniiksi kuin mahdollista, ettei hänessä heräisi halu mennä katsomaan maailman murhetta ja surua.

39. *K. Oliko hän niin hyväsydäminen, että kuningas pelkäsi hänen todella aikovan hylätä kaikki maailman hyväksi?*

V. Oli; hän näkyy todella tunteneen kaikkia olentoja kohtaan niin voimakasta sääliä ja rakkautta.

40. *K. Ja kuinka hän uskoi oppivansa tuntemaan surun syyt metsässä ollen?*

V. Muuttamalla kauas pois kaikesta, mikä saattoi estää häntä syvästi mietiskelemästä surun syytä ja ihmisen luontoa.

41. *K. Millä tavalla hän pakeni linnasta?*

V. Eräänä yönä kaikkien nukkuessa hän nousi, heitti viimeisen silmäyksen nukkuvaan vai moonsa ja pieneen poikaansa, kutsui Tshannan,

nousi valkoisen lempiratsunsa selkään ja ratsasti palatsin portille. Devat olivat vaivuttaneet kuninkaalliset portinvartijat syvään uneen, niin etteivät kuulleet hevosien kavioiden kopsetta.

42. K. *Mutta olihan portti lukossa?*

V. Oli; mutta Devat aukasivat sen ilman vähintäkään jyskettä, ja hän ratsasti ulos pimeyteen.

43. K. *Minne hän suuntasi matkansa?*

V. Anômân joelle, kauas Kapilavastusta.

44. K. *Mitä hän sitten teki?*

V. Hän astui maahan ratsunsa selästä, leikkasi pois kauniit hiuksensa miekallaan, pukeutui asketin (itsensäkiduttajan) keltaiseen vaippaan ja jättäen koristuksensa ja hevosensa Tshannalle käski hänen viemään ne takaisin kuninkaalle.

45. K. *Entä sitten?*

V. Hän lähti jalkasin kulkemaan Râdshagrihaa, Magadhan kuninkaan Bimbisâran pääkaupunkia kohti.

46. K. *Kuka häntä siellä kävi katsomassa?*

V. Kuningas ja koko hänen hovinsa.

47. K. *Minkätähden Buddha meni sinne?*

V. Metsissä oleskeli erakoita — sangen viisaita miehiä, joiden oppilaaksi hän sittemmin tuli toivoen löytävänsä etsimäänsä tietoa.

48. K. *Mihin uskontoon he kuuluivat?*

V. He olivat hindulaisia brahmineja. *)

49. K. *Mitä he opettivat?*

V. Että ihminen ankarilla parannuksen harjoituksilla ja ruumiillisilla kidutuksilla voisi päästä täydelliseen viisauteen.

50. K. *Tuliko ruhtinaskin samaan johtopäätökseen?*

---

*) „Hindulainen” oli ennen ylenkatseellinen nimitys, jota muhamettilaiset käyttivät voittamastaan Sindhin kansasta; nyt sitä käytetään kirkollisessa merkityksessä.

V. Ei; hän oppi tuntemaan heidän järjestelmänsä ja harjotti kaikkia heidän katumustöitään, mutta hän ei sillä keinoin keksinyt inhimillisten kärsimysten syytä ja täydellisen vapautuksen eli pelastuksen tietä.

51. K. *Mitä hän sitten teki?*

V. Hän lähti metsään lähelle Uruvêla-nimistä paikkaa, joka on nykyisen Buddha Gayassa sijaitsevan Mahabôdhi-temppelin tienoilla, ja vietti kuusi vuotta syvässä mietiskelyssä ja mitä ankarimmissa itsensäkiduttamisharjoituksissa.

52. K. *Oliko hän yksin?*

V. Ei, hänellä oli viisi brahminia kumppaneinaan.

53. K. *Mitä olivat heidän nimensä?*

V. Kondanna, Bhaddiya, Vappa, Mahânâma ja Assadshi.

54. K. *Mitä harjoitusjärjestelmää hän otti noudattaakseen päästäkseen koko totuuden perille?*

V. Hän istui ja mietiskeli, kohdistuen ajatuksensa korkeampiin elämänkysymyksiin ja sulki silmänsä ja korvansa kaikelta, mikä voisi häiritä hänen sisällisiä mietiskelyjään.

55. K. *Paastosiko hän?*

V. Paastosi koko ajan. Hän nautti päiväpäivältä vähemmän ruokaa ja vettä, kunnes sanotaan hänen syöneen tuskin enemmän kuin yhden riisitai sesam-jyväsän päivässä.

56. K. *Saavuttiko hän täten ikävöiviänsä viisauden?*

V. Ei. Hänen ruumiinsa laihtui laihtumistaan ja heikkeni niin, että lopulta, kun hän eräänä päivänä hiljakseen käveli ja mietiskeli, hänen voimansa äkkiä pettivät ja hän kaatui tiedotonna maahan.

57. K. *Mitä hänen kumppaninsa siitä ajattelivat?*

V. He luulivat hänen kuolleen; mutta jonkun ajan kuluttua hän virkosi eloon.

58. K. *Entä sitten?*

V. Hän käsitti, ettei tietoa koskaan saavuteta paljaalla paastoomisella tai ruumiillisella kärsimyksellä, vaan että sielun ja mielen on avautuminen sitä vastaanottamaan. Olihan hän vastikään pelastunut nälkään nääntymästä eikä kumminkaan ollut saavuttanut täydellistä viisautta. Niinpä hän päätti syödä elääkseen ainakin siksi, kunnes pääsisi viisaaksi.

59. K. *Kuka antoi hänelle ruokaa?*

V. Hän sai ruokaa eräältä aatelisnaiselta nimeltä Sudshâtâ, joka näki hänen istuvan nyagrodha- (banyan-) puun juurella. Tämän jälkeen hänen voimansa palasivat häneen; hän nousi, otti almu-kuppinsa, kylpi Nêrandsharâ-joessa, söi ruoan ja lähti metsään.

60. K. *Mitä hän siellä teki?*

V. Hän muodosti päätöksensä näiden ajatusten mukaan ja läksi illalla bodhi- eli ashvatthapuun luo; samassa kohden seisoo nykyisin Mahâbôdhi-temppeli.

61. K. *Mitä hän siellä teki?*

V. Hän päätti olla liikahtamatta paikalta, ennenkuin saavuttaisi täydellisen viisauden.

62. K. *Millä puolella puuta hän istui?*

V. Kasvot käännettyinä itään päin. *)

63. K. *Mitä hän sinä yönä saavutti?*

---

*) Kanonisissa kirjoissa ei ole mainittu syytä, miksi hän valitsi tämän puolen puuta, vaikka selitys on löydettävissä niistä kansantaruista, joihin piispa Bigandet ja muut europalaiset tulkitsijat ovat kirjojansa perustaneet. Eri ilman-suunnat vaikuttavat meihin aina omalla tavallaan. Milloin on toisen vaikutus suopeampi, milloin toisen. Mutta Buddha ajatteli, että täydellinen ihminen voittaa kaikki ulkonaiset vaikutteet.

V. Tiedon edellisistä ruumistuksistaan, jälleensyntymisen syistä ja himojen kuolettamiskeinosta. Juuri ennen päivänkoittoa hänen ymmärryksensä kokonaan avautui, niinkuin täysin puhjennut lootuskukka, ja korkeimman tiedon eli neljän totuuden valo virtasi häneen. Hän oli tullut Buddhaksi — hän oli valistunut, kaikkitietäväinen — Sarvadshna.

64. K. *Oliko hän siis vihdoin keksinyt inhimillisten kärsimysten syyn?*

V. Oli. Niinkuin aamuauringon valo karkottaa tieltään yön pimeyden ja paljastaa näkyviin puut ja pellot, kalliit, järvet ja joet, eläimet, ihmiset ja kaikki kappaleet, niin nousi tiedon päivänvalo hänen ymmärrykseensä ja hän näki yhdellä silmäyksellä inhimillisten kärsimysten syyt ja pelastuksen tien.

65. K. *Oliko hänellä suuria sisällisiä taisteluja, ennenkuin hän saavutti tämän täydellisen viisauden?*

V. Oli; ankarat ja kauheat olivat hänen kamppailunsa. Hänen täytyi voittaa ruumiissaan kaikki ne luonnolliset heikkoudet ja inhimilliset himot ja halut, jotka estävät meitä näkemästä totuutta. Hänen täytyi voittaa kaikki ympäröivän synnillisen maailman pahat vaikutukset. Niinkuin sotilas, joka epätoivoisena taistelee käsikahakassa monta vihollista vastaan, hän kamppaili; ja niinkuin urho, joka voittaa, hän saavutti päämaalinsa, ja inhimillisen tuskan salaisuus oli paljastunut.

66. K. *Millä tavalla hän käytti täten saavuttamaansa tietoa?*

V. Ensin hän ei tahtonut opettaa sitä kansalle yleensä.

67. K. *Miksei?*

V. Sentähden, että se tieto oli hänestä niin syvällisen arvokasta ja ylevää. Hän pelkäsi, että vain ani harvat sen ymmärtäisivät ja että syntyisi

vain väärinkäsityksiä ja sekasortoa, jos sitä saarnattaisiin.

68. K. *Mikä sai hänet muuttamaan mielipiteensä ? **

V. Hän näki, että velvollisuutensa oli opettaa oppimansa niin selvästi ja yksinkertaisesti kuin mahdollista, luottaen totuuden omaan vaikutusvoimaan kansaan nähden ja antaen kunkin yksilön ottaa vastaan niin paljon kuin hänen karmansa salli. Se oli ainoa pelastuksen tie ja kullakin yksilöllä oli yhtä suuri oikeus saada tietoa siitä. Sentähden hän päätti alottaa viidestä viimeisestä kumppanitaista, jotka olivat hänet heittäneet, kun hän keskeytti paastonsa.

69. K. *Missä hän ne tapasi?*

V. Isipatanan eläintarhasta lähellä Benaresta.

70. K. *Onko paikka vielä löydettävissä?*

V. On, samassa kohden on tänäpäivänä puoleksi rappeutunut stupa eli dagoba (pyhäinjäänöksiä sisältävä hautakammio).

71. K. *Kuuntelivatko nuo viisi kumppania mielellään hänen sanojaan?*

V. Eivät ensin. Mutta hänen ulkomuotonsa henkinen kauneus oli niin suuri, hänen opetuksensa niin viehättävä ja vakuuttava, että he pian kääntyivät ja kuuntelivat häntä mitä hartaimmin.

72. K. *Mitä hänen puheensa vaikutti heihin?*

V. Iäkäs Kondanna, »uskoja» (anna), ensimmäisenä hylkäsi ennakkoluulonsa, omisti Buddhan opin, tuli hänen oppilaakseen ja astui Arahatiuteen vievälle tielle. Muut neljä pian seurasivat hänen esimerkkiään.

73. K. *Ketkä hän sitten sai kääntymään?*

V. Rikkaan nuoren maallikon nimeltä Yasa, ja tämän isän, rikkaan kauppiaan. Kolmen kuu-

---

*) Vanha kertomus sanoo, että jumala Brahma itse ruokoi häntä, ettei salaisi kunniakasta totuutta.

kauden kuluttua oli hänellä kuusikymmentä oppilasta.

74. K. *Ketkä olivat ensimmäiset maallikko-naisoppilaat ?*

V. Yasan äiti ja vaimo.

75. K. *Mitä Buddha sen ajan kuluttua teki?*)*

V. Hän kutsui kokoon opetuslapsensa, antoi heille tarkat neuvot ja lähetti heidät joka haarralle saarnaamaan hänen oppiaan.

76. K. *Mikä oli opin ydin?*

V. Että pelastuksen tie on pyhässä elämässä ja määrättyjen sääntöjen noudattamisessa, niinkuin myöhemmin selitetään.

77. K. *Minkä nimen hän antoi näin vietettävälle elämälle ?*

V. Hän kutsui sitä jaloksi kahdeksankertaiseksi tieksi.

78. K. *Kuinka sitä kutsutaan palinkielellä?*

V. Ariyo atthangiko maggo.

79. K. *Minne Buddha sitten meni?*

V. Uruvêlaan.

80. K. *Mitä siellä tapahtui?*

V. Hän käänsi miehen nimeltä Kâshyapa, joka oli kuuluisa opistaan ja erään suuren, dshatilain eli tulenpalvelijain lahkoon ylipappi. Kaikki nämä lahkolaiset tulivat sitten hänen seuraajikseen.

81. K. *Kuka oli sitten huomattavin hänen uusista oppilaistaan?*

V. Magadhan kuningas Bimbisâra.

82. K. *Mitkä kaksi Buddhan oppineimpia ja rakkaimpia opetuslapsia kääntyivät myös tähän aikaan?*

---

*) Koska brahmanismia ei oltu tarjottu muille kuin hinduille, on siis buddhanoppi maailman vanhin lähetyssaarnaajia käyttävä uskonto. Aikaiset lähetyssaarnaajat kärsivät kaikkea kovuutta, julmuutta ja vainoa järkähtämättömällä uljuudella.

V. Sâriputra ja Moggallâna, asketi Sandshayan entiset etevimmät oppilaat.

83. K. *Mistä he tulivat kuuluisiksi?*

V. Sâriputra laajoista tiedoistaan (prads-hna) ja Moggallâna tavattomista henkisistä voimistaan (iddhi).

84. K. *Ovatko nämä ihmeitä tekevät voimat yluonnollisia?*

V. Eivät suinkaan; ne ovat luonnollisia kykyjä ja joka ihminen saattaa kehittää niitä itsessään noudattamalla erityistä harjotusjärjestelmää.

85. K. *Kuuliko Buddha mitään perheestään sen perästä kun hän oli jättänyt heidät?*

V. Kuuli kyllä seitsemän vuoden kuluttua. Hänen oleskellessaan Râdshagrihassa, isänsä, kuningas Suddhâdana, toimitti lähettilään hänen luokseen pyytämään, että Buddha tulisi hänen luokseen, ennenkuin hän kuolisi.

86. K. *Läksikö hän?*

V. Läksi. Hänen isänsä meni häntä vastaan kaikkine sukulaisineen ja ministereineen ja tervehti häntä suurella ilolla.

87. K. *Suostuiko hän astumaan takaisin entiseen arvoonsa?*

V. Ei. Hän selitti lempeästi isälleen, että ruhtinas Siddhartha oli sinään lakannut olemasta ja muuttunut Buddhaksi, jolle kaikki olennot olivat yhtä läheiset ja yhtä kalliit. Sen sijaan, että hän maallisen kuninkaan tavoin hallitsisi yhtä heimoa tai kansakuntaa, hän nyt oppinsa kautta voittaisi seuraajikseen kaikkien ihmisten sydämet.

88. K. *Näkikö hän Yasôdharân ja poikansa Râhulan?*

V. Näki. Hänen vaimonsa, joka oli surrut häntä syvimmällä rakkaudella, itki katkerasti ja lähetti Râhulan pyytämään Buddhalta, että tämä antaisi hänelle ruhtinaan pojalle tulevan perinnön.

89. *K. Mitä tapahtui?*

V. Jokaiselle hän saarnasi, että hänen oppinsa oli kaikkien surujen lääke. Hänen isänsä, poikansa, vaimonsa, Ananda, hänen velipuolensa, ja Dêvadatta, hänen serkkunsa ja lankonsa, kääntyivät kaikki ja tulivat hänen oppilaikseen. Kaksi muuta kuuluisaa oppilasta olivat Anuruddha, suuri metafysikko, ja parturi Upâli. Nämä molemmat saavuttivat suuren maineen.

90. *K. Kuka oli ensimmäinen nais-asketi?*

V. Pradshâpati, ruhtinas Siddhârthan tati ja imettäjä. Yasôdharâ ja monta muuta naishenkilöä otettiin hänen kanssansa jäseniksi munkkikuntaan bhikkhunien eli naisharrastajien nimellä.

91. *K. Mitä vanha kuningas Suddhâdana piti siitä, että poikansa Siddhârtha ja Ananda, vävynsä Dêvadatta, poikansa vaimo Yasôdharâ ja pojanpoikansa Râhula omistivat uskonnollisen elämän?*

V. Hän suri paljon sitä asiaa ja valitti Buddhalle, joka sitten asetti säännöksi, että munkkikuntaan ei saatu ottaa alaikäistä vanhempien tai holhoojien suostumuksetta.

92. *K. Kerro minulle Devadattan kohtalosta?*

V. Hän oli sängen älykäs mies ja kehittyi nopeasti opin tuntemisessa, mutta ollen samalla äärettömän kunnianhimoinen hän rupesi kadehtimaan ja vihaamaan Buddhaa ja pyysi lopulta tappaa hänet. Hän vaikutti myös kuningas Bimbisâran poikaan, Adshâtashatruun, niin että tämä murhasi jaolon isänsä ja tuli Devadattan oppilaaksi.

93. *K. Tekikö hän mitään vahinkoa Buddhalle?*

V. Ei mitään; kaikki paha, mikä oli tähdätty Buddhaa vastaan, kääntyi hänen itsensä ylitse ja häntä kohtasi kauhea kuolema.

94. *K. Kuinka monta vuotta Buddha toimi opettajana?*

V. Neljäkymmentä viisi vuotta, joiden kuudessa hän piti suuren joukon saarnapuheita. Hänen tapansa — samoin kuin hänen opetuslastensa — oli vaeltaa ympäri ja saarnata kahdeksan kuivan kuukauden aikana, mutta Wasin eli sadeajan kestäessä hän ja he ottivat asuntonsa pansâloihin ja vihâroihiin, joita monet kuninkaat ja muut rikkaat kääntyneet olivat heille rakentaneet.

95. K. *Mitkä olivat ”kuuluisimmat näistä rakennuksista ?*

V. Dshetavanârâma; Veluvanârâma; Pubbârâma; Nigrodârâma ja Isipatanârâma.

96. K. *Mitä ihmisiä hän ja hänen oppilaansa käänsivät ?*

V. Kaikensäätyisiä ihmisiä, ihmisiä kaikista luokista ja kaikista kansoista; radshoja (ruhtinaita) ja kuleja (palvelijoita), rikkaita ja köyhiä, ylhäisiä ja alhaisia, oppimattomia ja kaikista oppineimpia. Hänen oppinsa kelpasi kaikille.

97. K. *Kerro vähän, millä tavalla Buddha jätti ruumiinsa ?*

V. Neljäskymmenes viides vuosi oli kulumassa hänen Buddhaksi tulemisensa perästä, kun hän eräänä toukokuun täysikuun päivänä, tietäen että loppunsa lähestyi, saapui illalla Kusinâgâraan, joka on noin 120 (engl.) peninkulman matkan päässä Benareesta. Kusinâgâran Uparvartanassa, Mallakansan sâla-puulehdossa hänelle laitettiin vuode kahden sâla-puun väliin, pää vanhan tavan mukaan käännettynä pohjoiseen. Siihen hän laskeutui levolle; täydellisesti tajuissaan hän sitten antoi viimeiset neuvonsa ja määräyksensä opetuslapsilleen ja jätti heille jäähyväiset.

98. K. *Saiko hän uusia oppilaita vielä viimeisinä hetkinään ?*

V. Sai, ja niistä huomattavin oli suuri brahminilainen oppinut nimeltä Subhadra. Hän saar-

nasi niinkään Mallakansan ruhtinaille ja heidän seuralaisilleen.

99. K. *Mitä tapahtui päivän noustessa?*

V. Hän siirtyi samâdhin sisäiseen tilaan ja siitä nirvanaan.

100. K. *Mitkä olivat hänen viimeiset sanansa opetuslapsilleen?*

V. »Kerjäläiset», hän sanoi, »nyt tahdon painaa teidän mieleenne, että ihmisen osain ja voi-main täytyy hajota, mutta että totuus pysyy ian-kaikkisesti. Tehkää ahkerasti työtä pelastuksenne eteen.»

101. K. *Mitä vakuuttavaa todistusta meillä on siitä, että Buddha, entinen ruhtinas Siddhârtha, oli historiallinen henkilö?*

V. Hänen olemassaolonsa on nähtävästi yhtä hyvin todistettu kuin minkä muun historiallisen henkilön tahansa.

102. K. *Luettele muutamia todistuksia?*

V. 1) Niitten todistus, jotka personallisesti tunsivat hänet.

2) Hänen aikansa historiassa mainittujen paikkojen löytö ja rakennusten rauniot.

3) Kalliokirjotukset, muistopatsaat ja dagobat (temppelet), joita hänen muistokseen toimittivat hallitsijat, jotka elivät siksi lähellä hänen aikaansa, että saattoivat tarkastaa hänen elämäkertomuksensa todenperäisyyttä.

4) Hänen perustamansa sanghan eli veljeskunnan keskeymätön olemassaolo läpi aikojen ja heidän alusta saakka polvesta polveen säilyttämät tiedot hänen elämänvaiheistaan.

5) Samana vuonna kuin hän kuoli ja useita kertoja myöhemmin pidettiin kokouksia ja veljeskunnan neuvotteluja, joissa tarkasteltiin perustajan todellisia oppeja ja joissa nämä toteennäytetyt opit

ovat kulkeneet opettajasta oppilaasen aina tähän päivään saakka.

6) Kun hänen ruumiinsa oli poltettu, jaettiin tuhka kahdeksan kuninkaan kesken ja jokaiselle osalle pystytettiin stûpa. Kuningas Adshâtasatrulle annettu osa, jonka hän oli peittänyt stûpalla Râ-dshagrihan luona, otettiin — ei täyttä kahta vuosisataa myöhemmin — pois keisari Asokan käskystä ja jaettiin ylytymäri hänen valtakuntaansa. Hän epäilemättä tiesi, olivatko jäännökset todella Buddhan, sillä ne olivat alusta saakka olleet Patnan kuninkaallisen suvun hallussa.

7) Monet Buddhan oppilaat, jotka olivat arahateja ja siis hallitsivat elonvoimiaan, elivät varmaankin korkeaan ikään, ja sangen luultavaa on, että kaksi tai kolme niistä peräkkäin täyttivät koko ajan Buddhan kuoleman ja Asokan hallituksen välillä, joten Asoka oli tilaisuudessa saamaan kaikkea haluamaansa todistusta Buddhan elämästä oman-aikeiseltaan opetuslapselta. *)

8) »Mahâvansa», joka on parhaiten todistettu muinaisajan historia minkä tiedämme, kertoo singalilaisen historian vaiheista aina kuningas Vidshayan hallitukseen saakka v. 543 e. Kr. — joka oli melkein Buddhan aika — ja mainitsee useimmat tapaukset hänen samoin kuin keisari Asokan ja muiden buddhanopin historiaan kuuluvien hallitsijain elämästä.

103. *K. On olemassa rahvaan usko, että Buddha oli kaksitoista kubitia eli noin kahdeksantoista jalkaa korkea jättiläinen: perustuuko tämä usko historiallisiin todistuksiin?*

V. Ei suinkaan: meillä ei ole mitään muinaismuistoa siitä asiasta. Luemme ainoastaan, että

---

*) Toisessa kokouksessa oli läsnä kaksi Anandan oppilasta, jotka siis olivat satavuotisia, jota vastoin Asokan kokoukseen otti osaa näiden opetuslasten oppilaita.

hän oli valtaavan kaunis mies ruumiinmuodoltaan ja kasvonpiirteiltään, ja että hänen ruumiissaan oli eräät tuntomerkit, joiden sanotaan näkyvän jokaisen Buddhan ruumiissa.

104. *K. Voitko mainita mitään kohtaa pyhistä kirjoituksistamme sen uskon tueksi, että hän oli muodoltaan muitten ihmisten kaltainen?*

V. Voin kyllä. Anguttara Nikâyassa kerrotaan, että vaimo, jonka tapana oli antaa almuja Maha Kâshyappalle, kerran tarjosi niitä Buddhalle luullen tätä hänen oppilaakseen. Jos Buddha olisi ollut jättiläinen, ei tällainen erehdys ollenkaan olisi voinut tapahtua, sillä Mahâ Kâshyappa oli tavallista kokoa.

105. *K. Mitä kunnianimiä käytetään Buddhasta?*

V. Sâkyamuni (Sâkya-suvun viisas); Sâkya Simha (Sâkyan leijona); Sugata (Onnellinen); Satthâ (Opettaja); Dshina (Voittaja); Bhagavat (Siunattu); Lôka-nâtha (Maailman herra); Sarvadshna (Kaikkietäväinen); Dharmarâdsha (Totuuden kuningas); Tathâgata (Suuri Olento) V. m.

II Osa.

Dharma eli oppi.

106. *K. Mitä merkitsee sana Buddha?*

V. Valistunut, herännyt, joka omistaa täydellisen viisauden.

107. *K. Olet sanonut, että toisia Buddhoja oli ennen tätä?*

V. Epäilemättä; uskomme on, että ikuisen syysuhteen lain vaikutuksesta silloin tällöin syntyy Buddhoja, kun ihmiskunta on joutunut kurjuuteen tietämättömyyden takia ja tarvitsee sitä viisautta, jota Buddhojen tehtävänä on opettaa. (Kts. myös K. 11).

108. *K. Kuinka kehittyi Buddha?*

V. Kun ihminen kuullessaan ja nähdesään jonkun Buddhoista maallisessa elämässä innostuu siihen määrin, että päättää elää niin, että hänetäkin kerran tulevaisuudessa sukeutuu Buddha, joka kykenee ohjaamaan ihmiskuntaa ulos jälleensyntymisen kiertokulusta.

109. *K. Millä tavalla hän menettelee?*

V. Siinä elämässään ja joka seuraavassa hän pyrkii hillitsemään himojansa, voittamaan viisautta kokemalla ja kehittämään korkeampia kykyjään. Siten hän asteittain kasvaa viisaammaksi, luonteeltaan jalommaksi ja hyveessä lujemmaksi, kunnes hän lopulta lukemattomien jälleensyntymysten perästä saavuttaa sellaisen aseman, jossa hän

voi tulla täydelliseksi, valistuneeksi, kaikkiviisaaksi, ihmisrodun ihanteelliseksi opettajaksi.

110. *K. Millä nimellä hutsumme häntä niin kauan kuin tämä asteettainen kehitys kestää läpi kaikkien näiden jälleensyntymysten?*

V. Nimellä Bôdhisat eli Bôdhisattva. Niinpä ruhtinas Siddhârtha Gautama oli Bôdhisattva siihen hetkeen saakka, jolloin hän siunatun Bôdhipuun varjossa Gayassa tuli Buddhaksi.

111. *K. Onko meillä mitään kertomusta hänen monista jälleensyntymyksistään Bôdhisativana?*

V. Semmoisia kertomuksia on sadottain Dshâtakatthakathâssa, joka kirja sisältää tosiksi väitettyjä kertomuksia Buddhan reinkarnatsioneista.

112. *K. Minkä läksyn nämä kertomukset opettavat?*

V. Että ihmistä pitkän reinkarnatsionisarjan kestäessä voi elähyttää sama suuri, jalo pyrkimys, jonka avulla hän voittaa pahoja taipumuksiaan ja kehittää hyviä.

113. *K. Voimmeko määritellä, kuinka monta jälleensyntymystä Bodhisattvan tulee läpikäydä, ennenkuin hän voi tulla Buddhaksi?*

V. Tietysti emme; sehän riippuu hänen synnynnäisestä luonteestaan, siitä kehitystilasta, minä hän on saavuttanut päättäessään tulla Buddhaksi, sekä muista seikoista.

114. *K. Voimmeko luokitaa Bôdhisattvoja?*

V. Bôdhisattvat — vastaiset Buddhat — jaetaan kolmeen luokkaan.

115. *K. Entä näiden nimet?*

V. Pannâdhika eli Udghatitagnya — »se, joka saavuttaa (päämäärän) vähimmin nopeasti»; Saddhâdhika eli Vipatshitagnya — »se, joka saavuttaa vähemmän nopeasti»; ja Viryâdhika eli Gneyya — »se, joka saavuttaa nopeasti». Pragnâdhika Bôdhisattva kulkee älyllistä kehitystietä; Sradhâdhika

valitsee uskon tien; Viryâdhika kulkee pontevan toiminnan tietä. Ensimmäistä johtaa intelligensi eli ymmärrys eikä hän pidä kiirettä, toinen on täynnä uskoa eikä huoli viisautta johtajakseen; ja kolmas ei koskaan jätä tekemättä sitä, mikä on hyvä. Vä-littämättä seurauksista itseensä nähden, hän tekee hyvän, kun hän näkee, että sen tekeminen on paras.

116. *K. Kun meidän Bôdhisattvamme tuli Bud-dhaksi, minkä seikan hän näki inhimillisen kurjuu-den syyksi?*

V. Tietämättömyyden (Avidyâ).

117. *K. Ja missä on pelastus?*

V. Tietämättömyyden poistamisessa ja vii-saaksi tulemisessa (Pradshnâ).

118. *K. Minkätähden tietämättömyydestä seuraa kärsimys?*

V. Koska sen takia pidämme arvossa sem-moista, mikä ei arvoa ansaitse, suremme semmoista, jota meidän ei pitäisi surra, katsomme todelliseksi sitä, mikä ei ole todellista, vaan harhaan vievää, ja kulutamme elämämme, tavotellen arvottomia ja lai-min lyöden sitä, mikä todella on arvokkainta.

119. *K. Ja mikä sitten on arvokkainta?*

V. Arvokkainta on tietää ihmisen olemas-saolon ja päämäärän koko salaisuus, niin ettemme pane liian suurta arvoa tälle elämälle ja sen olo-suhteille, vaan että elämme tavalla, josta koituu suurin onni ja vähin kärsimys sekä kanssaihmisil-lemme että itsellemme.

120. *K. Mikä on se valo, joka voi karkottaa tietämättömyytemme ja poistaa kaikki surumme?*

V. »Neljän jalon totuuden», joiksi Buddha niitä kutsui, tietäminen.

121. *K. Mitkä ovat nämä neljä jaloa totuutta?*

V. 1. Kehittyvän olemassaolon kurjuudet, joiden seurauksena on syntymä ja kuolema, elämä toisen perästä. 2. Kurjuuden aiheuttava syy, joka

on alati uudistunut itsensä tyydyttämisen halu, vaikei sitä päämäärää koskaan voi saavuttaa. 3. Tämän halun kuolettaminen tahi siitä vierottuminen. 4. Keinot tämän halun kuolettamiseen.

122. *K. Nimitä minulle jotakin, jolta aiheuttaa surua?*

V. Syntyminen, riutuminen, sairaus, kuolema, eroaminen niistä, joita rakastamme, yhtyminen meille vastenmielisiin ja saavuttamattoman kaihoaminen.

123. *K. Vaihtelevatko nämä yksilöiden mukaan?*

V. Vaihtelevat: mutta kaikki kärsivät niistä asteettain.

124. *K. Kuinka voimme päästä kärsimyksistä, jotka aiheutuvat kyllästymättömistä haluista ja tietämättömistä kaihoamisista?*

V. Siten, että täydellisesti voitamme ja kuoletamme tuon surua synnyttävän kiivaan kaihon, mikä meillä on elämään ja sen nautintoihin.

125. *K. Kuinka voimme semmoisen voiton saavuttaa?*

V. Seuraamalla sitä jaloa kahdeksankertaista tietä, jonka Buddha keksi ja ilmotti.

126. *K. Mitä sillä tarkotat: mikä on jalo kahdeksankertainen tie? (Palinkielinen nimi, kts. kys. 78).*

V. Tämän tien kahdeksan osaa kutsutaan nimellä angas; ne ovat: 1. Oikea usko (nim. syy-suhteen laista eli Karmasta); 2. Oikea ajatus; 3. Oikea puhe; 4. Oikea toiminta; 5. Oikeat elinkeinot; 6. Oikea pyrkimys; 7. Oikea muisti ja itsekasvatus; 8. Oikea ajatuksen kohdistaminen. Se, joka pitää mielessä nämä angas ja seuraa niitä, on vapautuva surusta ja lopulta saavuttava pelastuksensa.

127. *K. Onko parempaa sanaa kuin pelastus?*

V. On, vapautus.

128. *K. Vapautus siis mistä?*

V. Vapautus maallisen elämän ja jälleensyntymisten kurjuuksista, jotka kaikki aiheutuvat tietämättömyydestä sekä saastaisista liimoista ja haluista.

129. K. *Ja kun tämän pelastuksen eli vapautuksen olemme saavuttaneet, mitä sitten?*

V. Sitten saavutamme Nirvanan.

130. K. *Mitä on Nirvâna?*

V. Tila, jossa kaikki vaihtelu on lakannut, täydellisen levon tila, jossa ei ole himoa eikä halua eikä surua: tila, josta puuttuu kaikki, mikä muodostaa fyysillisen ihmisen. Ennenkuin ihminen saavuttaa Nirvânan, syntyy hän alati jälleen; kun hän saavuttaa Nirvanan, ei hän enää synny jälleen.

131. K. *Mistä löydämme tieteellisen esityksen Nirvâna-sanasta ja luettelon muista nimityksistä, joilla vanhat palinkieliset kirjottajat koettivat sitä määritellä?*

V. Kuuluisassa Mr. K. C. Childers-vainajan palinkielen sanakirjassa («Dictionary of the Pali Language») on täydellinen luettelo. *)

132. K. *Mutta muutamat ihmiset luulevat, että Nirvâna on jonkinmoinen taivaallinen paikka eli paratiisi. Opettaako buddhanoppi sitä?*

V. Ei. Kun Kûtadanta kysyi Buddhalta, missä Nirvana oli, vastasi tämä, että se oli »joka paikassa, missä (Buddhan) käskyjä noudatettiin».

133. K. *Mikä aiheuttaa meidän jälleensyntymisemme?*

V. Kyllästymätön itsekäs halu (sanskrit. trishna, pali tanha) semmoiseen, joka kuuluu personalliseen olemistilaan aineellisessa maailmassa. Tämä sammumaton fyysillisen elämän (bhava) jano

---

*) Mr. Childersin oma kanta on hyvin pessimistinen: nirvaanainen tila on hänen mielestään sama kuin tyhjiys, olemattomuus. Myöhemmät oppineet ovat toista mieltä.

on voima, ja sen luova voima on itsessään niin suuri, että se vetää olennon takaisin maalliseen elämään.

134. *K. Vaikuttaako jälleensyntymiseemme millään tavalla kyllästymättömien halujemme luonne?*

V. Vaikuttaa; ja samaten vaikuttavat yksiyiset ansiomme ja vikamme.

135. *K. Määräkö ansiomme tai vikamme, mihin asemaan, tilaan tai muotoon meidän pitää syntyä jälleen?*

V. Määrää. Tavallinen sääntö on, että jos meillä on yltäkyllin ansiota, synnymme ensi kerralla hyvään ja onnelliseen elämään; päinvastaisessa tapauksessa taas ensi syntymämme on paha ja kärsimyksiä täynnä.

136. *K. Buddhanopin peruspylväitä on siis se ajatus, että jokainen vaikutus todella on synn seuraus?*

V. Niin on: joko välittömän tai kaukaisen synn.

137. *K. Kuinka tätä syysuhdetta kutsutaan?*

V. Yksilöistä puhuen se on Karma, joka on »teko, toiminta». Se merkitsee, että meidän omat tekomme tai toimenpiteemme tuottavat meille kokemamme surut ja ilot.

138. *K. Voiko paha ihminen välttää Karmansa vaikutuksia?*

V. »Dhammapada» sanoo: ei ole sitä paikkaa maan päällä eikä taivaassa eikä meressä eikä vuorenrotkoissa, missä ei (paha) teko tuota (teki-jälleen) tuskaa.

139. *K. Voiko hyvä ihminen välttää Karmansa vaikutuksia?*

V. Erityisesti ansiokkaiden tekojen tuloksena saattaa ihminen ensi kehitystilassaan saavuttaa muutamia paikan, ruumiin, ympäristön ja opin etuja, jotka torjuvat hänestä pahan Karman seuraukset ja auttavat eteenpäin hänen korkeampaa kehitystään.

140. K. *Kuinka niitä kutsutaan?*

V. Gati Sampatti, Upadhi Sampatti, Kala Sampatti ja Payôga Sampatti.

141. K. *Onko tämä terveen järjen ja nykyisen tieteen opetuksien kanssa yhtäpitävä vai eikö ole?*

V. Täydellisesti yhtäpitävä: siitä ei epäilystä.

142. K. *Voivatko kaikki ihmiset tulla Buddhoiksi?*

V. Ei joka ihmisen luonnossa ole tulla siksi yhdessä kalpassa eli maailmankaudessa; Buddha kehittyi — luonnon sovittaessa tuotantoa tarpeen mukaan — vain pitkien väliaikojen lomassa, kun ihmiskunnan tila ehdottomasti vaatii, että semmoinen opettaja näyttää sille unohtunutta tietä Nirvanaan.

143. K. *Opettaako buddhismi, että ihminen syntyy jälleen ainoastaan tämän maan päälle?*

V. Yleisenä sääntönä on, että niin tapahtuu, kunnes ihminen on kehittynyt sen asteen yläpuolelle; mutta asuttuja maailmoita on lukemattomia. Mihin maailmaan henkilö ensi kerralla syntyy ja mimmoinen uusi elämä on oleva, sen määrää yksilön ansion tai vian voittopuoli. Toisin sanoen sen määrää hänen omat taipumuksensa eli attraktsioninsa niinkuin tiede selittäisi; taikka hänen Karmaansa niinkuin me buddhalaiset sanoisimme.

144. K. *Onko täydellisempiä ja kehittyneempiä maailmoita kuin meidän maapallomme ja onko toisia vähemmän kehittyneitä?*

V. Buddhismi opettaa, että on olemassa kokonaisia Sakvalas eli maailmakuntia — eri laatua, korkeampia ja alempia —, ja myös, että itse kunkin maailman asukkaat ovat sitä vastaavalla kehityskannalla.

145. K. *Onhan Buddha supistanut koko oppinsa yhteen gâthâan eli runoon?*

V. On.

146. K. *Kerro se runo.*

V. Sabba pâpassa akaranam
Kusalassa upasampadâ
Satshitta pariyo dapanam —
Etam Buddhânusâsanam.

»Luopua kaikista pahoista teoista,
Synnyttää kaikkea hyvää.
Puhdistaa omaa mieltään
Tämä on Buddhain ainainen ohje».

147. K. *Onko kolmella ensimmäisenä säkeellä mitään erittäin silmiinpistäviä tuntomerkkejä?*

V. On: ensimmäinen säe sisältää Vinaya Pitakan koko hengen; toinen Suttan, kolmas Abhidhamman. Kahdeksan palinkielistä sanaa vain — ja kuitenkin niistä loistaa koko Buddha Dharman henki aivan niinkuin kastehelmien kuvastamat taivaan tähdet!

148. K. *Osottavatko nämä ohjesäännöt, että buddhanoppi on toimelias (aktiivinen) tai veltto (passiivinen) uskonto?*

V. »Synnistä luopuminen» olkoon passiivinen ominaisuus, mutta »hyveesen pyrkiminen» ja »oman sydämensä puhdistaminen» ovat läpeensä aktiivisia ominaisuuksia. Buddha opetti, että meidän ei ainoastaan ei pidä olla pahoja, vaan että meidän pitää olla positivistisesti eli to t i s e s t i hyviä.

149. K. *Mitkä ovat ne »kolme opasta»*), joita buddhalaisen otaksutaan seuraavan?*

---

*) *Saranam.* Widshesinha Mudaliyar kirjottaa minulle: — „Tätä sanaa ovat eurooppalaiset palinkielen oppineet tähän saakka sängen sopimattomasti ja väärin kääntäneet sanalla *turva* (refugium), ja syntyperäiset palinkielin oppineet ovat ajattelemtta heitä matkineet. Mutta ei palin kielen sana-oppi eikä buddhalainen filosofia oikeuta semmoista käännöstä. „Turvan etsiminen” on aivan vieras käsite tosi buddhismille,

V. Ne ovat mainittuna Tisaranaksi kut-
sutussa uskontunnustuksessa: — »Seuraan Buddhaa
oppaanani: seuraan Lakia oppaanani: seuraan Mun-
kistoa oppaanani.» Nämä kolme ovat itse asiassa
buddhanoppi.

150. K. *Mitä buddhalainen tarkoittaa lausues-
saan tämän uskontunnustuksen?*

V. Hän ilmaisee sillä pitävänsä Buddhaa
kaikkiviisaana opettajanaan, esikuvanaan ja ystävä-
nään; pitävänsä Lakia eli Oppia oikeuden ja totuu-
den varsinaisten ja muuttumattomien periaatteiden
esityksenä sekä sinä tienä, joka viepi täydellisen
sielunrauhan tuntemiseen maan päällä; ja pitävänsä
Munkistoa Buddhan opettaman oivallisen lain julis-
tajina ja esimerkkeinä.

151. K. *Mutta eivätkö muutamat tämän »mun-
kiston» jäsenistä ole ymmärrykseltään ja siveydeltään
huonoja ihmisiä?*

V. Ovat kyllä; mutta Buddha opettaa, että
hänen »munkistonsa» muodostavat ainoastaan ne,

---

joka väittämällä väittää, että jokainen ihminen omalla työl-
lään itse vapauttaa itsensä. Runko *Srî* (sanskr., palin kie-
lellä *sara*) merkitsee liikkua, käydä, joten *Saranani* tarkoittaisi
liikkumista taikka sitä, joka kulkee toisen edellä tai seurassa
— johtaja tai auttaja. Minä käännän sen lauseen näin —
Gattshâmi, kuljen, *Buddhani*, Buddhan luo, *Saranani*, oppaani
luo eli sen, joka on oppaani. Paljon väärin käsitystä on syn-
tynyt siitä, että *Tisarana* on käännetty „kolme turvaa”; ovatpa
buddhanopin vastustajat saaneet siitä kiitollisen verukkeen,
jonka nojalla syyttävät buddhalaisia mielettömästä turvan-
etsimisestä olemattomilta ja uskomisesta epätodellisuuksiin.
Nimitys „turva” sopii paremmin käytettäväksi Nirvâna-
sta, sillä *Saranani* merkitsee myös samaa kuin Nirvâna.” Ylipappi
Sumangala huomauttaa minulle niinikään, että palilaisen run-
gon *Saran* toisarvoinen merkitys on „tappaminen” tai „hä-
vittäjä.” *Buddham saranani gattshâmi* voisi siis kääntää näin:
„Kuljen Buddhan, Lain ja Munkkikunnan luo, koska ne hä-
vittävät pelkoni; — ensimmäinen saarnansa kautta, toinen itses-
tään selvän totuutensa kautta, kolmas siveän esimerkkinsä
ja sääntöjensä kautta.”

jotka ahkerasti noudattavat käskyjä, hallitsevat mieltään ja pyrkivät saavuttamaan tai ovat saavuttaneet jonkun kahdeksasta pyhyiden ja täydellisyyden asteesta. Nimenomaan sanotaan, että »Tisarassa» mainittu munkisto tarkoittaa »Attha Ariya Puggala» — niitä jaloja sieluja, jotka ovat saavuttaneet yhden kahdeksasta täydellisyyden asteesta. Ei yksinkertaisen vaipan käyttö eikä edes munkiksi vihkimys itsestään tee ihmistä puhtaaksi, viisaaksi tahi kunnianarvoiseksi.

152. *K. Sittenpä ei tosi buddhisti otakkaan semmoisia arvottomia bhikshuja oppaikseen?*

V. Ei tietenkään.

153. *K. Mitkä ovat ne viisi ohjesääntöä eli yleistä käskyä, joita kutsutaan Pantsha Siiaksi ja joita maallikkojenkin tulee noudattaa?*

V. Ne sisältyvät seuraavaan uskontunnustukseen, jonka buddhalaiset julkisesti toistavat vihâroissaan (temppeleissään):

Minä noudatan käskyä olla tappamatta eläviä olentoja.

Minä noudatan käskyä olla varastamatta.

Minä noudatan käskyä kieltäytyä laittomasta sukupuolisesta yhtymisestä. *)

Minä noudatan käskyä kavahtaa valhetta ja kavaluutta.

Minä noudatan käskyä olla käyttämättä päihdytysaineita.

---

*) Tämä supistettu muoto tarkoittaa tietysti maallikkoja, jotka ainoastaan tunnustavat pitävänsä viisi käskyä: bhikshun (munkin) täytyy noudattaa ankarata aviottomuutta. Niin myöskin täytyy maallikon, joka määrättyinä aikoina sitoutuu noudattamaan kahdeksan kaikkiaan kymmenestä käskystä; näinä aikoina hänen täytyy elää naimattomana. Yllä luetellut viisi käskyä Buddha määräsi kaikkien noudattaviksi. Vaikkei olisikaan buddhalainen, koituu epäilemättä kelle tahansa hyötyä viiden tai kahdeksan käskyn noudattamisesta. „Kolmen turvan” ottaminen tekee ihmisestä buddhistin.

154. K. *Mikä pistää intelligentin ihmisen silmiin, kun hän lukee nämä Silat?*

V. Että se, joka niitä tarkasti noudattaa, epäilemättä välttää kaikkia syitä inhimilliseen kurjuuteen. Jos historiaa tutkimme, huomaamme, että kaikki kurjuus on johtunut toisesta tai toisesta näistä syistä.

155. K. *Mistä Siloista näkyy Buddhan kaukonäköinen viisaus selvimmin?*

V. Ensimmäisestä, kolmannesta ja viidennestä: sillä hengen riistäminen, aistillisuus ja päihdyttävien aineiden käyttö aiheuttavat vähintään 95 % ihmisten kärsimyksistä.

156. K. *Mitä hyötyä koituu ihmiselle näiden käskyjen noudattamisesta?*

V. Sanotaan, että hän kerää itselleen enemmän tai vähemmän ansiota riippuen käskyjen noudattamisen ajasta ja tavasta ja siitä, kuinka monta noudatetaan. Jos hän näet noudattaa vain yhtä käskyä ja rikkoo neljää muuta vastaan, saavuttaa hän ainoastaan sen ansion, joka seuraa tuon yhden käskyn noudattamisesta; ja kuta kauemmin hän sitä käskyä pitää, sitä suuremmaksi kasvaa hänen ansionsa. Se, joka rikkomatta pitää kaikki käskyt, valmistaa siten itselleen korkeamman ja onnellisemman elämän tämän jälkeen.

157. K. *Mitkä ovat ne toiset ohjesäännöt, joiden vapaaehtoinen noudattaminen maallikkojen puolelta sinään katsotaan ansiokkaaksi?*

V. Atthanga Sila eli kahdeksankertainen käsky, joka käsittää viisi edellämäinnettä (jolloin sana »laiton» on jätettävä pois kolmannesta) sekä kolme käskyä niiden lisäksi, nim.:

Minä noudatan käskyä pysyä syömättä sopimattomalla ajalla.

Minä noudatan käskyä välttää tanssia, laulua, soittoa ja sopimattomia näkyjä sekä köynnösten,

lemujen, hajuaineiden, kaunistuskeinojen, voiteitten ja koristusten käyttämistä.

Minä noudatan käskyä olla käyttämättä korkeita ja leveitä makuusijoja.

Tässä tarkotetaan niitä istuma- ja leposijoja, joita maallismieliset käyttävät huvin ja aistillisen nautinnon vuoksi. Naimaton niitä välttääkään.

158. K. *Kuinka buddhalainen määritteli todellista ansiota?*

V. Paljaalla ulkonaisella teolla ei ole suurta ansiota; kaikki riippuu tekoa aiheuttavasta sisäisestä motivista eli vaikuttimesta.

159. K. *Annappa esimerkki.*

V. Rikas mies saattaa tuhлата satoja tuhansia rupiita *) dâgobain ja vihârain rakentamiseen, Buddhan kuvapatsaitten pystyttämiseen, juhliin ja juhlakulkueihin, pappein ruokitsemiseen, almujen antamiseen köyhille tai puitten istuttamiseen, vesisäiliöiden kaivattamiseen tai majatalojen pystyttämiseen matkustavaisille, — ja kuitenkin hänen ansionsa saattaa olla verrattain vähäpätöinen, jos hän tuolla kaikella tahtoo näyttäytyä ja saada ihmisiltä kiitosta tai jos se tapahtuu toisenlaisista itsekkäistä vaikuttimista. Mutta se, joka tekee pienimmänkin tuommoisen teon hyvästä vaikuttimesta, esim. rakkaudesta kanssaihmiisiinsä, saavuttaa suurta ansiota. Hyvä teko, syntyyään huonosta vaikuttimesta, tuottaa siunausta toisille, mutta ei tekijälle. Se joka hyväksyy toisen tekemän hyvän työn, ottaa osaa ansioon, jos hänen myötätuntonsa on todellista, ei teeskenneltyä. Ja sama sääntö pitää paikkansa pahoihin tekoihin nähden.

160. K. *Mutta mikä ansiokas teko, sanotaan, on suurin kaikista?*

---

*) Intialainen rupii on noin kaksi ja puoli markkaa.

V. »Dhammapada» selittää, että Dharman, vanhurskauden lain eli opin levittämisestä koitunut ansio on suurempi muita hyviä töitä.

161. K. *Mitkä kirjat sisältävät Buddhan opetuksen oivallisimman viisauden?*

V. Ne kolme kirjakokoelmaa, joita kutsutaan nimellä *Tripitaka* eli »kolme koria».

162. K. *Mitkä ovat kolmen Pitakan nimet?*

V. Vinaya Pitaka, Utta Pitakaja Abhidamma Pitaka.

163. K. *Mitä kukin noista kokoelmista sisältää?*

V. Ensimmäinen sisältää kaikki, mikä koskee siveysoppia ja Sanghan eli Munkiston hallintoon kuuluvia järjestyssääntöjä; toinen sisältää yleispäteviä opettavaisia puheita siveydestä; kolmas selvittää Buddhan sielutieteellisiä opetuksia ja ne kaksikymmentäneljä yliaistillista lakia, jotka paljastavat meille luonnon toiminnat.

164. K. *Uskovatko buddhalaiset, että nämä kirjat ovat jumalallisen olennon innottamia tai ilmottamia?*

V. Eivät, mutta he pitävät niitä arvossa, sentähden että ne sisältävät kaikki osat siitä laista (opista) oivallisimmasta, jota tuntemalla ihminen saattaa murtautua läpi Samsaran (jälleensyntymisen) verkon.

165. K. *Montako sanaa on kolmen Pitakan koko tekstissä?*

V. Toht. Rhys-Davids *) arvioi niiden lukumäärän 1.752,800:ksi.

166. K. *Koska Pitakat ensi kerran kirjoitettiin?*

V. V. 88—76 e. Kr., singali-kuninkaan Wattagaminin hallitessa; toisin sanoen 330 vuotta Buddhan Parinirvanan jälkeen.

167. K. *Onko meillä syytä uskoa, että kaikki Buddhan puheet ovat meille tunnetut?*

---

*) Tunnettu englantilainen tiedemies, buddhismen tutkija.

V. Luultavasti ei. Neljäkymmentäviisi vuotta kestäneen julkisen elämänsä kuluessa hän varmaankin saarnasi monta sataa kertaa. Sotien ja vainojen aikoina näistä puheista epäilemättä monet ovat hävinneet, monet hajonneet kaukaisiin maihin ja monta on vääristeltä. Historia sanoo, että Buddha Dharman viholliset polttivat kokospuun korkuisia kasoja meidän kirjojamme.

168. *K. Arvelevatko buddhalaiset, että Buddha oman ansionsa nojalla voi pelastaa meidät omien syntiemme seurauksista?*

V. Eivät suinkaan. Ihmisen täytyy itse vapauttaa itsensä. Ennenkuin hän sen tekee, hänen täytyy yhäti syntyä uudelleen ja uudelleen — tietämättömyyden uhrina, sammumattomien liimojen orjana.

169. *K. Mitä siis Buddha oli meihin ja kaikkiin muihin olentoihin nähden?*

V. Kaikki-näkevä, kaikki-viisas neuvonantaja, joka keksi varman tien ja näytti sen meille; joka osotti inhimillisen kärsimyksen syyn ja ainoan poistamiskeinon. Viitaten tietä, näyttäen, kuinka voimme pelastua vaaroista, hän tuli meidän oppaaksemme. Hän on meille niinkuin se, joka taluttaa sokeata miestä kapean sillan poikki vuolaan ja syvän virran yli ja sillä tavalla pelastaa hänen henkensä.

170. *K. Jos koettaisimme esittää Buddhan opin hengen yhdessä ainoassa sanassa, minkä sanan silloin valitsisimme?*

V. Sanan »oikeus.»

171. *K. Miksi?*

V. Koska se opettaa, että jokainen ihminen, erehtymättömän **Karman** vaikutuksesta, saapi osakseen juuri sen palkan tai rangaistuksen, minkä hän on ansainnut — ei enempää eikä vähempää. Ei mikään hyvä eikä paha teko, olkoon kuinka vähä-

pätöinen tai kuinka salaisesti tahansa suoritettu, välttä Karman tasaisesti punnitsevaa vaakaa.

172. K. *Mitä on Karma?**)

V. Syysuhteen laki, joka vaikuttaa siveellisellä samoin kuin fyysillisellä ja muilla tasoilla. Buddhalaiset sanovat, ettei tapahdu mitään ihmettä inhimillisissä hommissa: mitä ihminen kylvää, se hänen täytyy niittää — ja on niittävä.

173. K. *Mitä muita hyviä sanoja on käytetty buddhanopin ytimen ilmaisemiseksi?*

V. Itsekasvatus ja yleinen rakkaus.

174. K. *Mikä oppi jalostaa buddhismia ja nostaa sen korkeaan asemaansa maailman uskontojen joukossa?*

V. Oppi Mittasta eli Maitreyasta — säälivästä hyvydestä. Ja että tulevalle Buddhalle on annettu nimi »Maitri» (Armahtavainen), on itse asiassa lisähuomautus saman opin tärkeydestä.

175. K. *Miättikö Buddha kaikkia näitä selittämiäsi opin kohtia, istuessaan Bo-puun varjossa?*

V. Mietti — näitä ja monta muuta kohtaa, joista voi lukea buddhalaisissa kirjoissa. Koko buddhanopin järjestelmä selvisi hänelle suuren heräämisen eli valaisemisen kestäessä.

176. K. *Kuinka kauan Buddha viipyi Bo-puun luona?*

V. Neljäkymmentä yhdeksän päivää.

177. K. *Kuinka kutsumme Buddhan ensimmäistä saarnaa, sitä, jonka hän piti viidelle entiselle toverilleen?*

---

*) Karma määriteltynä on ihmisen tekojen yhteinen summa. Syyn ja seurauksen lakia kutsutaan *Patittsha Samuppāda Dhammiksi*. *Anguttara Nikāyassa*. Buddha opettaa, että „minun tekoni on minun omaisuuteni, tekoni on perintöni, tekoni on kohtu, joka minut synnyttää, tekoni on sukulaiseni, tekoni on turvani.”

V. Dhammatshakka - ppavattana sutaksi, — opinsäännön määrittelyn sutraksi. *)

178. K. *Mitä aineita hän käsitteli tässä saarnassaan?*

V. »Neljä jaloa totuutta» ja »jaloa kahdeksankertaista tietä». Hän tuomitsi vääräksi toiselta puolen askettien äärimäisen fyysillisen itsekitutuksen ja toiselta puolen aistillisten huvien nauttittamisen; samalla esittäen ja suosittaen jaloa kahdeksankertaista tietä keskitieksi.

179. K. *Kehottiko Buddha epäjumalain palvelukseen?*

V. Ei, hän vastusti sitä. Buddha tuomitsi vääräksi jumalain, henkien, puiden j. n. e. palveluksen. Ulkonainen jumalanpalvelus on kahle, ja se kahle on murrettava, jos mieli nouse korkeammalle.

180. K. *Mutta eivätkö buddhalaiset kumarru Buddhan kuvapatsaan, hänen jäännöksiensä ja niitä säilyttävien muistopatsaiden edessä?*

V. Kyllä, mutta eivät epäjumalan palvelijan tunteella.

181. K. *Mikä on ero?*

V. Meidän pakanallinen veljemme ei ainoastaan pidä kuviaan näkymättömän jumalansa tai jumaliensa näkyväisinä edustajina, vaan hienostunut epäjumalainpalvelija ajattelee palvellessaan, että hänen kuvansa sisältää aineessaan osan kaikkiallisesta jumaluudesta.

182. K. *Mitä buddhalainen ajattelee?*

---

*) Ensimmäisen painoksen ilmestyttyä lähetti minulle eräs Ceylonin oppineimpia palinkielen taitajia, L. Corneille Widshesinha vainaja, Esq, Matalen Mudaliar, mielestäni paremman, *Dhammatshakka-ppavattana* sanojen käännöksen kuin yllämainittu; hän kääntää: „Lain vallan perustaminen.” Professori Rhys-Davids kääntää: „Vanhurskauden valtakunnan perustaminen.” Mr. Widshesinha kirjottaa minulle: „Te voitte käyttää sanoja „vanhurskauden valtakunta,” mutta ne vivah-

V. Buddhisti kunnioittaa Buddhan kuvapatsasta ja muita mainitsemiasi kappaleita ainoastaan merkinä, jotka muistuttavat häntä tämän maailmankauden (Kalpan) suurimmasta, viisaimmasta, hyvätahtoisimmasta ja myötätuntoisimmasta ihmisestä. Kaikki rodut ja kansat säilyttävät ja pitävät arvossa niitten miesten ja naisten jäännöksiä ja muistomerkkejä, joita jossain suhteessa on pidetty suurina. Buddhaa pitäisi mielestämme jokaisen ihmillisen olennon, joka tietää mitä suru on, rakastaa ja kunnioittaa enemmän kuin ketään toista.

183. K. *Onko Buddha itse sanonut jotakin varmaa tästä seikasta?*

V. On kyllä. Maha Pari Nirvâna Suttassa hän sanoi, että vapautuksen saavuttaa ainoastaan se, joka elää pyhää elämää jalon kahdeksankertaisen tien mukaisesti, ei se, joka ulkonaisesti palvelee jumalaa (â m i s a p u d s h a) tai joka jumaloi häntä (Buddhaa) tai jotakuta toista tai jotakin kuvaa.

184. K. *Mitä Buddha arveli juhlamenoista ja ulkonaisista jumalanpalveluksen muodoista?*

V. Alusta pitäen hän tuomitsi vääräksi juhla- ja muitten ulkonaisten menojen noudattamisen, sillä ne ovat vain omiansa lisäämään meidän henkistä sokeuttamme ja elottomissa muodoissa riipumistamme.

185. K. *Mitä riidoista ja kiistoista?*

V. Lukuisissa puheissa Buddha arvosteli tätä tapaa erittäin turmiolliseksi. Hän määräsi katumustöitä niille Bhikkuille, jotka tuhlaavat aikaa kiistoihin ja heikontavat korkeampia mielihavainto-

---

tavat enemmän dogmatiselle jumaluusopille kuin filosofiselle siveysopille. *Dhammatshakka-ppavattama Suttani* on: Puhe, jonka nimenä on „Lain vallan perustaminen.” Näytin tämän kirjeen ylipapille ja iloitsen voidessani sanoa, että hän hyväksyi Mr. Widshesinhan käännöksen.

jaan riidellessään teorioista ja metafysiillisistä ongelmoista.

186. *K. Ovatko loihdut ja taiat, suotuisain hetkien noudattaminen ja paholaistanssit buddhanoppiin kuuluvia?*

V. Ne ovat kerrassaan vastakkaisia sen pääperiaatteille. Ne ovat jäännöksiä fetishismistä (epäjumalainpalveluksesta) sekä panteistisista ja muista vieraista uskonnoista. Brahmashāla Sutassa Buddha nimenomaan on selittänyt nämä ja muut taikaukset pakanallisiksi, alhaisiksi ja petollisiksi. *)

187. *K. Mitä silmiinpistäviä vastakohtia on olemassa buddhanopin ja asianmukaisesti niin kutsuttujen »uskontojen» välillä?*

V. Muitten muassa nämä: se opettaa suurinta hyvyttä ilman luovaa jumalaa; elämän jatkumista turvautumatta taikauksoiseen ja itsekkääseen oppiin ikuisesta, metafysiillisestä sielu-substansista, joka ulkonee ruumiista; autuutta ilman ulkokohtaista taivasta; pelastustapaa ilman sijaispelastajaa; ihmisen pelastumista oman itsensä kautta ilman kirkkomenoja, rukouksia, katumuksia, pappeja tai sovittavia pyhimyksiä; ja vihdoinkin se opettaa, että Summum bonum, suurin hyvä, s. o. Nirvâna, on saavutettavissa tässä elämässä ja tässä maailmassa elämällä puhdasta, epäitsestä elämää, täynnänsä viisautta ja myötätuntoa kaikkia olentoja kohtaan.

---

*) Näiden taitojen ja temppujen sekottaminen buddhanoppiin on turmeluksen merkki. Niiden tosiseikat ja ilmiöt ovat todenperäisiä ja tieteellisesti selitettävissä. Niitä kutsutaan yhdellä nimityksellä „maagillisiksi”, mutta käytettyinä itsekkäihin tarkoituksiin ne saattavat tekijänsä huonojen vaikutusten alaiseksi ja ehkäisevät hänen henkistä kehitystään. Jos niitä käytetään hyviin ja vahingottomiin tarkoituksiin, sairaitten parantamiseen, hengen pelastamiseen j. n. e., silloin Buddha salli niiden harjottamista.

188. *K. Tee selkoa -»meditasionin-» eli -»mietiskelyn» kahdesta pääajasta, s. o. siitä menettelystä, jonka kautta himo kuoletetaan ja tieto saavutetaan.*

V. Samatha ja Vidarsana: 1) himon heikontaminen elämällä pyhää elämää ja yhäti yrittämällä hillitä aisteja; 2) korkeamman henkisen viisauden saavuttaminen mietiskelyllä ja ajattelulla. Kumpikin näistä käsittää kaksikymmentä eri puolta, mutta minun ei tarvitse tässä tehdä selkoa niistä.

189. *K. Mitkä ovat ne neljä tietä eli kehitysas-tetta, joita voi saavuttaa?*

V. 1) Sotâpatti, jolle astuu se, joka on selvästi käsittänyt »neljä jaloa totuutta»; 2) Sakârdagâmi — tie sen, joka siinä määrin on kuolettanut himon, vihan ja harhan, että hänen tarvitsee palata tähän maailmaan ainoastaan kerran enää; 3) Anagami — niiden tie, jotka siinä määrin ovat voittaneet itsensä, ettei heidän tarvitse palata ollenkaan tähän maailmaan; 4) Arhat — tie pyhän ja kunnioitettavan Arhatin, joka ei ainoastaan ole vapaa jälleensyntymisen välttämättömyydestä, mutta on tehnyt itsensä kykeneväksi tuntemaan täydellistä viisautta, rajatonta sääliä tietämättömiä ja kärsiviä kohtaan sekä mittaamatonta rakkautta kaikkia olavaisia kohtaan.

190. *K. Eikö kansanomainen buddhismi sisällä mitään muuta kuin sitä, mikä on totta ja tieteen kanssa yhtäpitävää?*

V. Niinkuin muutkin uskonnot, jotka ovat pysyneet voimassa läpi vuosisatojen, se epäilemättä nykyään sisältää totuuteen sekottunutta valhetta; kultaakin näkee kuonaan kätkeytynä. Hartaitten buddhistien mielikuvitus, into tai vanhoilliset taikauskon muodot ovat silloin tällöin olleet syynä siihen, että Buddhan siveellisten opetusten jaloihin periaatteihin on sekoitettu enemmän tai vähemmän sellaista, jota hyvällä syyllä saisi poistaa.

191. *K. Mikä on oleva totisen buddhistin harras toivo huomattessaan semmoisia väärennyksiä?*

V. Totisen buddhistin pitää aina ilolla ja alttiudella katsoa, että valhe poistetaan totuudesta, ja hänen pitää ottaa siihen työhön osaa, jos kykenee. Kolme suurta Sanghan neuvottelukokousta pidettiin erityisesti sillä silmämääränä, että opeista poistettaisiin kaikki väärät lisäykset.

192. *K. Koska?*

V. Ensimmäinen pidettiin Sattapannin luolassa kohta Buddhan kuoleman jälkeen; toinen Valukaramassa, Vaisalissa; kolmas Asokarama Vihārassa, Pataliputrassa, 235 vuotta Buddhan kuoleman jälkeen.

193. *K. Missä puheessaan Buddha itse varottaen ennustaa meille, että semmoiset todellisen opin väärennykset ovat odotettavissa?*

V. Sanyutta Nikāyassa.

194. *K. Onko buddhanopissa mitään opinkappaleita, joihin meitä käsketään uskomaan sokeasti?*

V. Ei; -päinvastoin meitä vakavasti kehoitetaan olemaan uskomatta mitään sokeasti, ei kirjoihin kirjoitettua eikä esi-isiltä perittyä eikä viisasten opettamaa oppia.

195. *K. Opettiko hän todella itse tuon jalon säännön?*

V. Opetti. Buddha on sanonut, että meidän ei pidä uskoa mihinkään asiaan ainoastaan sen nojalla, että se on sanottu; eikä perintötietoihin sen nojalla, että ne ovat vanhoja; eikä huhuihin semmoisina; eikä viisasten kirjoituksiin vain sen nojalla, että ovat Viisaitten kirjottamia; eikä mielikuvituksiin, joita luulottelemme devan eli enkelin meille ilmoittaneen (s. o. muka henkiseen inspiratsiooniin); eikä jostain satunnaisesta olettamuksestamme johtuviin johtopäätöksiin; eikä arveluun, joka välttämättä näkyy johtuvan yhdenmukaisuudesta (analogiasta);

eikä omien opettajiemme tai mestareimme paljaasen auktoriteettiin.

196. *K. Koska meidän sitten pitää uskoa?*

V. Meidän tulee uskoa silloin, kun oma järkemme ja tajuntamme hyväksyy ja vahvistaa kirjoituksen, opin tai sanan. »Sillä tätä», hän lopuksi sanoo, »en ole opettanut teitä uskomaan ainoastaan sen nojalla, että te niin olette kuulleet minun sanovan, vaan uskomaan oman tajuntanne nojalla — ja sitten toimimaan uskonne mukaan ja yltäkyläisesti.» (Katso Anguttara Nikâyan Kâlâma Suttaa ja Mahâ Pari Nirvâna Suttaa.)

197. *K. Millä nimellä Buddha kutsuu itseään?*

V. Hän sanoo, että hän itse ja muut Buddhathat ovat ainoastaan totuuden »julistajia», jotka näyttävät meille tien; mutta itse meidän täytyy ponnistaa.

198. *K. Missä tämä sanotaan?*

V. Dhammapadan XX luvussa.

199. *K. Suosiiko buddhanusko ulkokultaisuutta?*

V. Dhammapada sanoo: »Niinkuin kaurisvärinen, mutta hajuton kukka, niin ovat hedelmättömät sen ihmisen hienot sanat, joka ei tee ja toimi sanojen mukaan.»

200. *K. Opettaako buddhanusko meitä kostamaan pahaa pahalla?*

V. Dhammapadassa Buddha sanoi: »Jos ihminen hulluudessaan loukkaa minua, tahdon minä puolestani ottaa hänet väsymättömän rakkauteni suojaan; kuta enemmän pahaa hänestä tulee, sitä enemmän hyvää on lähtevä minusta.» Tämä on Arhatin *) noudattama tie. Pahan kostaminen pahalla on suorastaan kielletty buddhanopissa.

---

*) Buddhalainen asketi, joka noudattamalla määrättyä harjoitusmenettelyä on saavuttanut korkean henkisen ja älyllisen kehitysasteen. Arhatit voidaan jakaa kahteen pääryh-

201. K. *Kehottaako buddhanoppi julmuuteen?*

V. Ei suinkaan. Viidessä ohjesäännössään ja monessa puheessaan Buddha opettaa meitä olemaan armahtavaisia kaikkia olentoja kohtaan, tekemään heitä mikäli voimme onnellisiksi, rakastamaan heitä kaikkia; hän kieltää meitä ketään tappamasta tai tappamista hyväksymästä tai siihen kehottamasta.

202. K. *Missä puheessa niin sanotaan?*

V. Dhammika Sutta sanoo: »Älköön hän (isäntä) tappako älköönkä tapattako yhtäkään elävää olentoa; älköönkä liioin hyväksykö

---

mään: *Samathayânikoihin* ja *Sukha Vipassakoihin*. Edelliset ovat kuolettaneet himonsa ja täydellisesti kehittäneet älyllisen kykynsä tai mystillisen tietonsa; jälkimäiset ovat niinkään voittaneet himoluontonsa, mutta eivät ole saavuttaneet korkeimpia ajullisia kykyjä. Edelliset voivat tehdä ihmetöitä, jälkimäiset eivät. Täysin kehittynyt edellisen luokan arhati ei enää ole aistillisen hairahdusten alainen eikä himon eikä kuolevaisen heikkouden uhri. *Hän tunkee jokaisen asian ytimeen, johonka hän kohdistaa ajatuksensa*, tarvitsematta noudattaa johdonmukaisen ajattelemisen hidasta menettelyä. Hän on täydellisesti voittanut itsensä, ja jokapäiväistä ihmistä ahdistavista ja kietovista tunteista ja himoista vapaana hän on kohotettuna mielentilaan, jota paraiten kuvailee sana »nirvaaninen.” Ceylonissa vallitsee rahvaan kesken väärinkäsitys, että nykyään muka arhatiuden saavuttaminen on mahdoton; että Buddha muka itse oli ennustanut, että voima häviäisi tuhannen vuoden kuluttua hänen kuolemansa jälkeen. Tämä huhu — ja se samanlainen huhu, jonka kaikkialla kuulee Intiassa, nim. että, koska nykyinen aika on *Kali Yuga* pimeä kausi, Yoga Vidyân eli korkeimman henkisen tieteen harjoittaminen on mahdoton — tämä huhu on mielestäni niiden keksimä, joiden pitäisi olla yhtä puhtaat ja (käyttäükseni) epäbuddhalaista vaikka sangen sopivaa sanaa) *psykkisesti* yhtä viisaat kuin olivat heidän edeltäjänsä, mutta jotka eivät sitä ole ja sentähden etsivät verukkeita puolustukseksien! Buddha itse opetti aivan päin vastoin. *Dîgha Nikâyassa*, hän sanoi: „Kuule, Subhadra! Maailma ei ole koskaan jäävä arhateja vaille, jos minun munkkikuntaini asetit (bhikkut) hyvin ja totisesti noudattavat ohjeitani”. (*Imetsha Subhaddabhikku samina vihareiyum asunno loko Arahantehiassa.*)

niiden tekoja, jotka niin tekevät. Kieltäytykseen yksin lyömästäkin ketään olentoa j. n. e. *)

203. K. *Hyväksyykö buddhanoppi juoppoutta?*

V. Dhammika Suttassa meitä varoteetaan juomasta päihdyttäviä nesteitä tai juottamasta niitä toisille tai hyväksymästä niiden tekoja, jotka juovat. **)

204. K. *Mihinkä sanotaan juoppouden johtavan?*

V. Häpeään, rikokseen, hulluuteen ja tietämättömyyteen — joka on jälleensyntymisen varsinainen syV.

205. K. *Mitä buddhismi opettaa avioliitosta?*

V. Ehdotonta puhtautta suositetaan suuresti, koska se on täydellisen henkisen kehityksen ehto; mutta jonkinlaiseksi puhtaudeksi katsotaan myös avioliittoa yhden vaimon kanssa ja uskollisuutta häntä kohtaan. Moniavioisuuden Buddha kielsi, koska se johdattaa tietämättömyyteen ja hirmollisuuteen.

206. K. *Missä puheessaan?*

V. Anguttara Nikâyassa, IV: 55.

207. K. *Mitä buddhismi opettaa vanhempien velvollisuuksista lapsiaan kohtaan?*

V. Heidän tulee pidättää lapsiaan paheista; harjaannuttaa heitä hyveissä; hankkia heille opetusta tieteissä ja taiteissa; katsoa heille sopivat vai-
mot ja miehet ja antaa heille perintönsä.

208. K. *Mikä on lasten velvollisuus?*

V. Elättää vanhempiaan, kun ovat vanhat tai avun tarpeessa; suorittaa heille kuuluvat perhe-

---

*) Kolb sanoo „Sivistyshistoriassaan”: „Buddhismia meidän tulee kiittää siitä, että sotavankeja, joita siihen saakka oli tapettu, ruvettiin säästämään; niinkään siitä, että lakattiin viemästä orjuuteen voitettujen maiden asukkaita.

**) Viides käsky tarkoittaa päihdyttävien juomien ja tylsytävien nesteitten paljasta maistamista, joka lopulta viepi juoppouteen.

velvollisuudet; suojella heidän omaisuuttaan; tehdä itsensä perillisinä vanhempainsa arvoiksi ja kunnioittaa heidän muistoaan, kun he ovat kuolleet.

209. K. *Mikä on oppilaiden velvollisuus opettajaa kohtaan?*

V. Osottaa hänelle kunnioitusta; palvella häntä; totella häntä; täyttää hänen tarpeitaan; olla läsnä hänen opettaessaan.

210. K. *Mikä on miehen velvollisuus vaimoaan kohtaan?*

V. Olla hellä häntä kohtaan; kohdella häntä kunnioituksella ja hyvyydellä; olla hänelle uskollinen; saada muut häntä kunnioittamaan; hankkia hänelle sopivat koristukset ja vaatteet.

211. K. *Entä vaimon miestään kohtaan?*

V. Osottaa hänelle rakkautta; hoitaa taloutta oikein; olla vieraanvarainen kyläilijöille; olla puhdas ja siveä; olla uuttera; osottaa taitoa ja ahkeruutta kaikissa asioissa.

212. K. *Missä näitä sääntöjä opetetaan?*

V. Sigâlôvâda Suttassa.

213. K. *Auttavatko rikkaudet ihmistä tulevaiseseen onneen?*

V. Dhammapada sanoo: »Toinen on tie, joka rikkauteen johtaa, toinen tie Nirvanaan.»

214. K. *Merkitsekö tuo, ettei yksikään rikas mies voi saavuttaa Nirvanaa?*

V. Se riippuu siitä, mitä hän enimmin rakastaa. Jos hän käyttää rikkauksiaan ihmiskunnan hyväksi — kärsivien, sorrettujen, tietämättömien hyväksi — silloin hänen rikkautensa auttaa häntä ansioiden hankkimisessa.

215. K. *Mutta muussa tapauksessa?*

V. Mutta jos hän rakastaa ja ahneesti kokoaa rahaa vain sitä omistaakseen, silloin se heikentää hänen siveellistä tuntoaan, saattaa häntä rikokseen, tuottaa hänen ylitsensä kirouksia tässä

elämässä ja niiden vaikutukset tuntuvat ensi ruumistumassa.

216. *K. Mitä Dhammapada sanoo tiedottomuudesta ?*

V. Että se on suurin häpeä, minkä ihminen voi ottaa päällensä.

217. *K. Mitä se sanoo rakkaudettomuudesta toisia kohtaan?*

V. Että helppo on nähdä toisen vika, vaan vaikea nähdä omansa; ihminen seuloo naapurinsa vikoja niinkuin ruumenia, mutta salaa omansa, niinkuin petturi salaa väärän nopan pelaajalta.

218. *K. Minkä neuvon antaa Buddha meille ihmisen velvollisuudesta köyhiä kohtaan?*

V. Hän sanoo, että ihmisen puhdas tulo on jaettava neljään osaan, joista yksi on uhrattava ihmisystävällisiin karkotuksiin.

219. *K. Sanotaan, että on viisi alhaista tointa. Mitkä ne ovat?*

V. Väkevien juomien myyminen, eläinten myyminen teurastajalle, myrkyin myyminen, murhaseitten myyminen ja orjain kaupittelu.

220. *K. Minkälaiset ihmiset, sanotaan, eivät voi kehittyä henkisydessä ?*

V. Isän, äidin ja pyhain arhatien tappaajat; bhikkut, jotka kylvävät eripuraisuutta sanghassa; ne jotka koettavat solvata Buddha-ihmisen persoonallisuutta; ne joilla on ylen kielteisiä käsityksiä tulevasta elämästä; ja ne jotka ovat ylen lihallisia.

221. *K. Nimittääkö buddhanoppi erityisiä kidutuspaikkoja eli -tiloja, joihin pahan ihmisen Karma vetää hänet, kun hän jättää tämän elämän?*

V. Kyllä. Ne ovat: Sandshîva; Kâlasûtra; Sanghâta; Raurava; Mahâ-Raurava; Tâpa; Pratâpa; Avîtshi. *)

---

*) Nämä nimet merkitsevät järjestyksessä: elpymys; Tuonen siima; seurue; Ruru-hirven paikka (ru merkitsee mylviä,

222. K. *Onko kärsimys ikuinen?*

V. Ei suinkaan. Sen kestävyys riippuu ihmisen Karmasta.

223. K. *Selittääkö buddhanoppi, että ne, jotka eivät usko Buddhaan, tulevat välttämättä tuomituiksi uskottomuudestaan?*

V. Ei: hyvien töitten ansiosta he voivat nauttia rajotettua autuuden aikaa, ennenkuin heidän sammumaton tanhansa vetää heidät takaisin jälleensyntymään. Jälleensyntymistä välttääkseen täytyy astua jalolle kahdeksankertaiselle tielle.

224. K. *Mikä on naisen henkinen asema buddhalaisten kesken?*

V. Meidän uskontomme mukaan he ovat täydellisesti yhdenvertaiset miesten kanssa. Buddha sanoo Tshullavêdalla Suttassa: »Nainen voi saavuttaa korkeimman pyhyiden tien» — arhatuiden — mikä on ihmisen saavutettavissa.

225. K. *Mitä eräs uudenaikainen arvostelija lausuu buddhanopin vaikutuksesta naiseen?*

V. Että »se on tehnyt enemmän naisen onnen ja vapauttamisen eteen kuin mikään muu usko» (Sir Lepel Griffin).

226. K. *Mitä Buddha opetti kastista (säädyistä)?*

V. Ettei ihminen tule minkään kastin, ei alimman, paria-, eikä ylimmän, brahmanakastin, jäseneksi syntymänsä, vaan tekojensa kautta. »Tekojensa kautta», Hän sanoi, »ihminen joutuu hylkiöksi (kastittomaksi), tekojensa kautta brahmanaksi» (kts. Vasala Sutta).

227. K. *Kerro kertomus, joka asian valaisee?*

V. Ananda kulkiessaan kaivon ohi oli janoissaan ja pyysi Prakritia, erästä mâtanga- eli pa-

---

pitää ääntä); ison Ruru-hirven paikka; kärsimys; tulinen kärsimys; helvetti, ja tarkottavat erilaisia kärsimystiloja kâmalôkassa eli tuonelassa kuoleman jälkeen. Suomentaja.

riakastin tyttöä antamaan hänelle vettä. Tyttö sanoi olevansa niin alhaista säätyä, että toista saastuttaisi ottaa vastaan vettä hänen kädestään. Mutta Ananda vastasi: »en minä pyydä säätyä, vaan vettä». Mätanga-tytön sydän iloitsi ja hän antoi hänelle juomista Buddha häntä siitä siunasi.

228. K. *Mitä Buddha sanoi Vasalasuttassa eräästä miehestä, joka kuului paria-sopâka-kastiin?*

V. Että ansioittensa takia hän oli saavuttanut korkeimman maineen; että monet khattiyat (kshattriyat) ja brâhmanat olivat käyneet häntä palvelemissa; ja että hän kuoltuansa oli syntynyt brahma-maailmaan (korkeimpaan taivaaseen), jota vastoin monet brâhmanat pahojen tekojensa takia syntyvät helvettiin.

229. K. *Opettaako buddhismi sielun kuolematonmuutta?*

V. »Sielu» on sen mielestä sana, jota oppimattomat käyttävät väärän käsitteen ilmaisijaksi. Jos kaikki oliot ovat vaiheenalaisia, silloin on ihmisenkin, ja jokainen aineellinen osa hänestä välttämättä muuttuu. Se mikä on vaiheenalainen, ei ole ikuinen: sentähden muuntuvaisesta oliosta ei voi jäädä mitään kuolematonta jäännöstä. *)

230. K. *Mikä se on niin kiistanalaista tässä sanassa »sielu»?*

V. Tuo siihen liittynyt käsitys, että ihminen muka voi olla olemassa yksilöllisenä olentona erillään muista olennoista ja erillään koko maailman-kaikkeuden olemisesta. Tämä yksinäisyyden eli erillään-olon ajatus on järjetön, sitä ei ajatusoppi hyväksy eikä sitä tiede kannata.

---

*) Tässä arvosteltu „sielu” on saraa kuin kreikankielinen *psykhee*. Sana „aineellinen” käsittää muitakin aineen tiloja kuin fyysillisen ruumiin.

231. *K. Sitten ei olekkaan olemassa mitään erityistä »minää» emmekä saata sanoa »minun» siitä tai tästä?*

V. Aivan niin. On vain olemassa yksi Kaikkeus, josta me ja jokainen olento ja olio olemme vain osia.

232. *K. Jos muista erillään olevan inhimillisen »sielun» käsite on hylättävä, mikä sitten vaikuttaa ihmisessä tuon tunteen, että hänellä on pysyväinen personallisuus?*

V. Tanhâ eli sammumaton halu olla olemassa. Kun ihminen on tehnyt semmoista, josta hänelle koituu palkintoa tai rangaistusta tulevaisuudessa, ja kun hänellä on tanhâ, täytyy hänen syntyä jälleen Karman vaikutuksesta.

233. *K. Mikä se syntyy jälleen?*

V. Uusi skandhain yhdistymä eli personallisuus, *) jonka on aiheuttanut kuolevan ihmisen viimeinen luova ajatus.

---

*) Harkittuani olen kirjottanut »personallisuus» enkä „yksilöllisyys”, jota sanaa käytin ensimmäisessä painoksessa. Elävän olennon *tanhallisesti* toisiinsa liittyneiden osien (skandhain) perättäiset esiintymiset samalla tai monella maapallolla eli „siittämiseen astunnat” muodostavat jakson personallisuuksia. Jokaisessa syntymässä eroaa *personallisuus* edellisen ja lähinnä seuraavan ruumistuman personallisuudesta. Itseään peitellen (vai sanommeko heijastaen) Karma, tuo *deus ex machina* eli asioihin sekaantuva jumaluus, ilmoittaisi milloin oppineen, milloin käsityöläisen personallisuudessa, aina vaihtuen osiaan ruumistumain jatkuessa. Mutta vaikka personallisuudet alati vaihtuvat, pysyy särkymättömänä se elämän lanka, johon ne helminä punoutuvat; se pysyy aina *samana erityisenä lankana* eikä muutu toiseksi. Siksi se onkin yksilöllinen — yksilöllinen elämän aaltoilu, joka kulkee tietään ulkokohtaisen luonnon halki, Karman sysäämänä ja tanhân luovan voiman ohjaamana, sekä säilyy kautta monien aikakaudellisten muutosten. Professori Rhys-Davids kutsuu „luonteeksi” eli „toiminnaksi” sitä, joka siirtyy personallisuudesta toisiin pitkin yksilöllistäketjua. Koska „luonne” ei ole paljas metafyyssillinen ajatelma, vaan ihmisen älyllisten ominaisuuksien ja siveellisten taipumusten summa, niin

234. K. *Montako on shandhaa?*

V. Viisi.

235. K. *Mitä ne ovat?*

V. Rûpa, Vêdanâ, Sanna, Samkhârâ ja Vinnâna.

236. K. *Selitä lyhyesti, mitä ne ovat.*

V. Rûpa, aineelliset ominaisuudet; vêdanâ, aistimus; sannâ (lue: sanjaa), abstraktiset aatteet; samkhârâ, sielun (ajattelijan) taipumukset; vinnâna

---

eiköhän olisi omiansa poistamaan tuota „salaisuuden toivontonta väittelemistä”, joksi professori Rhys-Davids sitä kutsuu (*Buddhism*, siv. 101), jos me pitäisimme elämän aaltoilua yksilöllisyytenä ja jokaista sen syntymään ilmestymistä erityisenä persoonallisuutena? Meillä täytyy olla kaksi sanaa, jotka erottavat käsitteet toisistaan, ja valitsemani kaksi ovat mielestäni selvimmät ja henkevimmat mitä tiedän. Täydellinen yksilö on buddhalaisesti sanottuna buddha-ihminen; sillä buddha on vain ihmiskunnan harvinainen kukka ilman vähintäkään ylikuonnollista sekotusta. Ja koska ihminen tarvitsee lukemattomia sukupolvia (»neljä asankheyyaa ja sata-tuhatta kehäkautta” — Fausböll ja Rhys-Davids, *Buddhist Birth Stories*, 13) kehittyäkseen buddhaksi, koska *rautainen tahto tulla siksi elää kautta kaikkien perättäisten syntymäin*, millä nimellä meidän on kutsuminen sitä, joka tällä tavalla tahtoo ja jatkuu? Onko sitä kutsuttava *luonteeksi* vaiko yksilöllisyydeksi? Yksilöllisyydeksi, joka vain osittain ilmenee kussakin ruumistumassa, mutta joka muodostuu kaikkien syntymäin katkelmista.

Buddha kielsi „sielun” (kts. *Sanyutta Nikâya, Sutta Pitaka*), tähdäten sillä vallitsevaa, väärää uskoa riippumattomaan persoonallisuuteen; persoonallisuuteen, joka yhden syntymän jälkeen muuttaisi määrättyyn paikkaan tai tilaan, jossa se täydellisenä yksilönä voisi nauttia tai kärsiä ikuisesti. Ja hän näyttää, että „minä olen minä”-tietoisuus on kestävyys-teen katsoen loogillisesti mahdoton, koska sen alkuosat alituisesti vaihtelevat ja toisen syntymän „minä” on toinen kuin toisen. Mutta kaikki mitä olen buddhanopissa tavannut, on yhtäpitävä sen olettamisen kanssa, että täydellinen ihminen — s. o. buddha — kehittyi asteettain lukemattomien syntymäkokemusten kautta. Ja se yksilö, joka määrätyn syntymäin ketjun lopussa saavuttaa buddhaiden tahii jonka onnistuu jossakin viimeistä varhemmassa syntymässä saavuttaa neljäs dhyânan eli mystillisen itsekehityksen aste,

(luo vinjaana), älylliset kyvyt eli tajunta. Näistä olemme muodostetut; niiden kautta tajuamme ole-massaolon; ja niiden välityksellä pidämme yhteyttä ympäröivän maailman kanssa,

237. *K. Mikä on katsottava syyksi niihin viiden skandhan erilaisiin yhdistelmiin, joiden nojalla kukin yksilö eroaa kustakin toisesta yksilöstä?*

V. Syynä niihin on yksilön kypsynty Kar-ma edellisistä syntymistään.

238. *K. Mikä voima toimii Karman ohjaamana, kun uusi olento synnytetään?*

V. Tanhâ — elämisen tahto.*)

239. *K. Mihinkä perustuu jälleensyntymäin oppi?*

---

hän näkee tajunnassaan kaikkien näiden perättäisten ruumis-tumain elämäntahtaukset. *Dshâiakatthavannanâssa*, — jonka professori Rhys-Davids niin taitavasti on kääntänyt — esiintyy yhtämittaa muuan lause, joka mielestäni kannattaa tätä käsi-tystä, nim. „Sitten siunattu *paljasti tapahtuman, jonka syn-tymän muutos oli salannut*” tahi „sen, minkä syntymän muu-tos oli salannut”. Alkuperäinen buddhismi uskoi siis ilmei-sesti Akâshan ikuisiin muistiinpanoihin („akashisiin alkukir-joihin”) ja ihmisessä piilevään kykyyn niitä lukea, kun hän on kehittynyt todellisen yksilöllisen, valistuksen asteelle. Kuolemassa samoin kuin kouristuksissa ja transissa kohdistuu *dshavana tshitta* (mielikuvitus) himojen viimeksi luomaan esi-neesen. Elämisen tahto saattaa kaikki ajatukset ulkokoh-taisiksi.

*) Tutkijalle on hyödyksi, jos hän tässä yhteydessä kysyy neuvoa Schopenhauerilta. Arthur Schopenhauer, erinomaisen lahjakas uudenaikainen saksalainen filosofi, opetti, että „Luon-non ja kaikkien luontokappalten, ihmisruumiinkin, pää- eli juuriomaisuus on todellisuudessa se, minkä mekin kaikista selvimmin tajuamme omassa ruumiissaamme, nim. Tahto. Äly on alkuperäisen tahdon myöhempi ja toisarvoinen kyky, aivotoiminta, jossa tämä tahto heijastuu luontona ja esineenä ja ruumiina, ikäänkuin kuvastimessa . . . Äly on toisarvoi-nen, mutta saattaa pyhimyksissä johtaa „tahdon” täydelliseen kieltämiseen, mikäli tämä tahto vaatii „elämää” — ja silloin se häipyä Nirvânaan”. (L. A. Sanders aikakauslehdessä *Theosophist*, toukok. 1882, siv. 213.)

V. Siihen havaintoon, että täydellinen oikeus, tasapaino ja järjestys vallitsee luonnon yleisessä järjestelmässä. Buddhalaiset eivät usko, että yksi elämä — kestäköön se sata tai vaikkapa viisi sataa vuotta — on kyllin pitkä palkitakseen tai rangaistakseen ihmisen kaikkia tekoja. Yksilö kulkee jälleensyntymäin suuren kehän kautta enemmän tai vähemmän nopeasti, riippuen eri elämään suuremmasta puhtaudesta tai epäpuhtaudesta.

240. *K. Onko tämä uusi skandhain yhdistymä — tämä uusi persoonallisuus — sama olento kuin edellisessä syntymässä, jonka tanhâ on saanut sen syntymään ?*

V. Yhdeltä kannalta katsottuna se on uusi olento, toiselta ei. Palinkielellä sanotaan »natsha so natshaha anjo», joka merkitsee: ei sama eikä toinen. Tämän elämän kuluessa skandhat alituisesti muuttuvat; *) ja vaikka nelikymmenvuotias mies A. B. persoonallisuuteensa nähden on sama kuin kahdeksantoistavuotias nuorukainen A. B., on hän kuitenkin toinen ihminen muuttuneen mielensä ja luonteensa puolesta ja ruumiinsa yhtämittaisen häviämisen ja uudistumisen nojalla. Yhtäkaikki ihminen vanhoina päivinään oikeudenmukaisesti niittää sen palkinnon tai kärsimyksen, joka seuraa hänen ajatuksistaan ja teoistaan kunakin varhempana elämän ikänään. Samalla tavalla jälleensyntymän uusi ihminen, joka on sama yksilö kuin ennenkin, vaikka muotonsa on muuttunut eli skandhain yhdistymä uusi, oikeudenmukaisesti niittää seuraukset edellisen elämänsä teoista ja ajatuksista.

241. *K. Mutta vanhus muistaa nuoruutensa tapahtumat, vaikka hän on fyysillisesti ja älyllisesti muuttunut. Miksikä emme siis tuo mukanamme men-*

---

*) Fysiologisesti puhuen, ihmisen ruumis muuttuu täydellisesti joka seitsemäs vuosi.

neitten elämämme muistoa viime syntymästämme nykyiseen ruumistukseemme ?

V. Sentähden että muistikin kuuluu skandhoihin; ja kun uudessa ruumistumassa skandhat ovat uusia, kehittyä uusi muisti, joka käsittää sen erityisen elämän kokemukset. Yhtäkaikki menneiden maallisten elämien muiston eli kuvan on täytyntä jäädä eloon; sillä kun ruhtinas Siddhartha tuli buddhaksi, näki hän edellisten syntymänsä koko sarjan. Ellei niiden moninaisista tapahtumista olisi jäänyt mitään jälkiä, ei tämä olisi voinut tapahtua, koska hänellä ei silloin olisi ollut mitään nähtävänä. Ja jokainen, joka saavuttaa dhyânan eli psyykkisen tiedon neljännen asteen, kykenee täten seuraamaan taaksepäin katseellaan elämänsä juoksua.

242. *K. Mikä on se lopullinen päämäärä, johon kaikki nämä muodon muuttelut tähtäävät?*

V. Nirvâna.

243. *K. Opettaako Buddhismi, että meidän pitää tehdä hyvää siinä mielessä, että saavuttaisimme nirvanan?*

V. Ei; se olisi yhtä täydellistä itsekkyyttä kuin jos toivomamme palkinto olisi raha tai valtaistuini tai joku muu aistillinen nautinto. Nirvanaa ei voi sillä tavalla saavuttaa, ja epäviisas pyrkijä on ennakolta tuomittu pettymykseen.

244. *K. Ole hyvä ja selitä hieman tarkemmin.*

V. Nirvana on toinen nimi epäitsekkyydelle, nirvana on itseyyden täydellinen uhraaminen totuudelle. Tietämätön ihminen pyrkii nirvaaniseen autuuteen ollenkaan ymmärtämättä tämän autuuden luonnetta. Itsekkyyden olemattomuus on nirvâna. Tehdä hyvää tulosten toivossa tai elää pyhää elämää taivaallisen autuuden saavuttamishalusta ei ole sitä jaloa elämää, jota Buddha sääsi. Jalo elämä on eletävä toivomatta palkintoja, ja se on korkeinta

elämää. Nirvaanisen asteen voi saavuttaa vielä maan päällä eläessään.

245. *K. On olemassa kymmenen suurta estettä kehityksen tiellä; niitä kutsutaan sanyodshanoiksi eli kahleiksi. Mitkä ne ovat?*

V. Itseyden harha (sakkâya-ditthi); epäily (vitshikittshâ); taikauskaisista kirkonmenoista riippuminen (sîlabbata-parâmâsa); aistillisuus, ruumiilliset himot (kâma); viha, häijyys (patigha); rakkaus maalliseen elämään (rûparâga); halu taivaalliseen elämään (arûparâga); ylpeys (mâna); itsevanhurskaus (uddhattsha); tietämättömyys (aviddshâ).

246. *K. Montako näistä kahleista täytyy ihmisen murtaa tullakseen arhatiksi?*

V. Kaikki.

247. *K. Mitkä ovat viisi nivarânaa eli haittaa?*

V. Ahneus, ilkeys, laiskuus, ylpeys ja epäily.

248. *K. Minkätähden näemme tätä tunteiden, mielihohteiden, sieluntoimintojen, kehityksen esteiden ja apuneuvojen tarkkaa jakoa niin usein käytettävän Buddhan opetuksissa? Se häiritsee suuresti odottelijaa.*

V. Sitä varten, että se auttaisi meitä itse-tuntoon pääsemisessä, kun harjaannumme ajattelemaan jokaista ainetta perinpohjin. Noudattamalla tätä itsemmetutkimisjärjestelmää pääsemme lopulta tietoon ja näemme totuuden semmoisena kuin se on. Tätä tapaa jokainen viisas opettaja noudattaa, kun hän auttaa opetuslapsiaan kehittämään ymmärrystään.

249. *K. Monetko Buddhan opetuslapsista olivat erittäin kuuluisat ylevistä ominaisuuksistaan?*

V. Kahdeksankymmentä semmoista mainitaan. Heitä kutsutaan nimellä Asîti Maha Sâvakas.

250. *K. Kuinka laaja oli Buddhan viisaus?*

V. Hän tunsi Tiedettävän ja Tuntemattoman, Mahdollisen ja Mahdottoman luonteen, hän tiesi

ansion ja ansiottomuuden syyn; hän saattoi lukea kaikkien olentojen ajatukset; hän tunsi luonnon lait, aistien hairahdukset ja himojen kuolettamiskeinot; hän saattoi nähdä yksilöiden syntyminen ja jälleensyntyminen ja paljon muuta.

251. *K. Kuinka kutsumme sitä perusprinsippiä, jolle Buddhan koko oppi on rakennettu?*

V. *Paṭiṭṭha Samuppāḍāksi.* *)

252. *K. Onko se helposti käsitettävissä?*

V. Se on erittäin vaikeatajuinen; sen täydellinen ymmärtäminen kaikessa laajuudessaan on tosiaan mahdoton niille, jotka eivät vielä ole täydellisesti kehittyneet.

253. *K. Mitä siitä lausui suuri kommentatori Buddha Ghōsha?*

V. Että hänkin oli yhtä avuton tässä ajatusten valtameressä kuin aavalla ulapalla ajelehtija.

254. *K. Miksikä sitten Buddha sanoi Parinibhāna Suttassa, että »hänellä ei ole mitään semmoista kuin jotakin salassa pitävän opettajan suljettu kämmen»? Jos koko hänen oppinsa oli jokaiselle selvä ja ymmärrettävä, miksikä niin suuri ja oppinut mies kuin Buddha Ghōsha valitti sen vaikeatajuisuutta?*

V. Buddha tarkoitti nähtävästi, että hän opetti kaikki vapaasti; mutta yhtä varma on, että Dharman tosi perusta käy ymmärrettäväksi ainoas-

---

*) Tätä perusprinsippiä saattaa palinkielellä kutsua *nidānaksi* — syysuhteen ketjuksi eli sanasta sanaan „riippuvaisuuden aiheuttaminen”. Erotetaan kaksitoista *nidānaa*, nim. *Aviddsha*, — luonnollisen uskonnollisen totuuden tuntemattomuus; *Samkhara*, — syitä luova toiminta, karma; *Vinnāna* (lue: vinjaana) — personallisuustajunta: „minä olen minä”; *Nama Rūpa* — nimi ja muoto; *Salayatana* — kuusi aistia; *Phassā* — kosketus; *Vedana* — tunto; *Tanha* — nautinnon-halu; *Upādāna* — riippuvaisuus; *Bhava* — yksilöittävä elämä; *Dshati* — syntymä, sääty (kasti); *Dsharā marana, sōkapari-dēsa, dakkha, dōmanassa, upāyāsa* — rappeutuminen, kuolema, suru, valitus, epätoivo.

taan sille, joka on täydellisentänyt ymmärtämiskynsä. Se jääpi sentähden salatuksi ja käsittämättömäksi jokapäiväisille, valistumattomille ihmisille.

255. *K. Millä tavalla Buddhan opetustapa kannattaa tätä katsantokantaa?*

V. Hän puhui vertauksissa ja kertoi tarinoita valistumattomille kansanjoukoille; saarnasi Sutta Pitakaa kehittyneemmille; antoi Vinaya Pitakan bhikkujen ja upâsakain järjestölle; sekä täydellisesti Abhidamma Pitakan eli filosofisen ja sielutieteellisen opetuksen korkeimman luokan sieluille.

III Osa.

Sangha.

256. *K. Millä tavalla buddhalaiset bhikkut (munitit) eroavat muitten uskontojen papeista?*

V. Muissa uskonnoissa papit väittävät olevansa välittäjiä ihmisten ja Jumalan välillä ja auttajina syntein anteeksi saamisessa; buddhalaiset bhikkut eivät tunnusta eivätkä odota mitään jumalallisen mahtivallan puolelta.

257. *K. Mutta mitä sitten hyödytti tämän munkki- eli veljeskunnan eli seuran perustaminen erillään muusta kansasta, ellei sillä tarkotettu samaa kuin toisilla uskonnollisilla veljeskunnilla?*

V. Tarkotus oli saattaa maan siveellisimmat, älykkäimmät, epäitsekkäimmät ja henkismielliset vetäytymään pois niistä yhteiskunnallisista ympäristöistä, jotka olivat omiansa kiihottamaan heidän aistillisia ja muita itsekkäitä himojaan, pyhittämään elämänsä korkeimman viisauden saavuttamiseksi sekä kasvattamaan itsestään opettajia ja ohjaajia, jotka kykenisivät johtamaan toisia pois miellyttävältä, mutta kurjuuteen vievältä tieltä sille vaikeammalle tielle, joka johtaa tosi onneen ja lopulliseen vapautukseen.

258. *K. Mitkä kaksi sääntöä edellisten kahdeksan lisäksi ovat sitoovia bhikkuille?*

V. Minä noudatan käskyä välttää tanssia, laulua ja sopimattomia näkyjä.

Minä noudatan käskyä olla ottamatta vastaan kultaa tai hopeaa.

Kaikki Dasa eli Bhikku Sîla eli »kymmenen sääntöä» ovat sitovia kaikille bhikkuille ja samanoille eli kokelaille, mutta vain suotavia maallikkoharrastajille.

Atthanga Sîla ovat niitä varten, jotka pyrkivät taivaallisia seutuja korkeampiin asteihin *), Nirvanaan pyrkijöitä varten.

259. K. *Onko olemassa erityisiä sääntöjä ja ohjeita, jotka koskevat veljeskunnan johtoa ja järjestystä?*

V. On, 250 kappaletta, mutta ne voidaan kaikki luokittaa seuraavaan neljään ryhmään:

Varsinaiset järjestyssäännöt (Pâtimokkha samvara sîla).

Ohjeita aistien kuolettamiselle (Indriya samvara sîla).

Määräykset, jotka koskevat ruoan, ravinnon, vaatteiden V. m. oikeata hankkimista ja käyttämistä (Pattshaya sannissita sîla).

Neuvot puhtaan elämän viettämiselle (Adshivapâri suddha sîla).

260. K. *Mistä rikoksista ja vioista käsketään bhikkuja erityisesti pidättäytymään?*

V. Todelliset bhikkut kieltäytyvät:

Eläviä olentoja tappamasta;

Varastamasta;

Väärästä »salaisten» voimien näyttämisestä ketään pettääkseen;

Sukupuoliyhteydestä;

Valheesta;

Käyttämästä päihdyttäviä juomia ja syömästä sopimattomina aikoina;

---

*) Upâsakat ja Upâsikat noudattavat näitä buddhalaisina upôsatha- (sabatti-) päivinä (sanskrit. *Upavasathâ*). Ne ovat jokaisen puolikuun kauden 8, 14 ja 15 päivä.

Tanssista, laulusta ja sopimattomista näöistä;
Käyttämistä köynnöksiä, lemuja, hajuaineita V. m.;

Käyttämistä korkeita ja leveitä makuu-, lepo- ja istumasijoja; ottamasta vastaan lahjaksi kultaa, hopeata, viljaa ja lihaa, vaimoja ja tyttöjä, orjia, karjaa, elefanteja V. m.

Panettelusta;
Käyttämistä karkeata ja moittivaa kieltä;
Tyhjästä puheesta;
Lukemasta ja kuuntelemasta juttuja ja satuja;
Viemästä ja tuomasta viestiä maallikkosten välillä;

Ostamasta ja myymästä;
Kavaluudesta, petoksesta, vääryydestä;
Vangitsemasta, ryöstämästä ja uhkaamasta toisia; sekä

Harjottamasta erinäisiä loihtutaitoja ja salaisia tieteitä, kuten ennustamista, tähdistä ja kädestä lukemista ja muita magiaksi kutsutuita tieteitä. Kaikki nämä hidastuttaisivat Nirvânaan pyrkijän kehitystä.

261. K. *Mitkä ovat bhikkujen velvollisuudet maallikkoja kohtaan?*

V. Ylipäänsä näyttää heille korkeimman siveellisyyden esimerkkiä; opettaa ja neuvoa heitä; saarnata ja selittää Lakia; lukea Paritta (lohduttavia tekstejä) sairaille ja julkisesti yleisen onnettomuuden aikana, kun heitä pyydetään sitä tekemään; ja lakkaamatta kehottaa kansaa miehuullisiin tekoihin ja hyveiden harjottamiseen. Heidän pitää kehottaa maallikkoja luopumaan paheista; heidän pitää olla sääliväisiä ja lempeäsydämiisiä ja koettaa edistää kaikkien olentojen onnea.

262. K. *Mitkä ovat veljeskuntaan pääsemisen ehdot?*

V. Pyrkijää ei useinkaan oteta vastaan, ennenkuin hän on täyttänyt kymmenen vuotta;

hänellä täytyy olla vanhempainsa suostumus; hänen täytyy olla vapaa spitalista, paiseista, näirety- ja lankeevasta taudista; olla vapaa ihminen ilman velkoja eikä olla pahantekijä eikä viallinen eikä kuninkaan palveluksessa.

263. K. *Kuinka häntä kutsutaan kokelaana?*
V. Samaneraksi, oppilaaksi. *)

264. K. *Minkä ikäisenä voi samanera tulla viihtyksi sramanaksi — munkiksi?*

V. Ei ennenkuin hän on täyttänyt kaksikymmentä vuotta.

265. K. *Ja mitä tapahtuu, kun hän on valmis vihittäväksi?*

V. Hänet esitetään bhikkujen kokouksessa, yksi bhikku esittäjänä, joka ilmottaa, että hän on sopiva, ja kokelas sanoo: »Minä pyydän, kunnianarvoiset herrat, Sanghalta Upasampada- (vihkimys-) seremoniaa j. n. e.» Hänen esittäjänsä suosittaa häntä vastaanotettavaksi, ja sitten hän otetaan munkikuntaan.

266. K. *Entä sitten?*

V. Hän pukeutuu munkkipukuun, lausuu ääneen »kolme opasta» (Tisarana **) ja kymmenen käskyä (Dasa Sila***).

267. K. *Mitkä ovat ne kaksi pääsääntöä, joita hänen täytyy noudattaa?*

V. Köyhyys ja siveellinen puhtaus. Bhikkun pitää ennen vihkimistään omistaa kahdeksan asiaa, nim. pukunsa, vyö kupeitaan varten, kerjuumalja, vesisiivilä, partaveitsi, silmäneula, viuhka ja

---

*) Suhteensa Guruunsa eli opettajaansa on melkein sama kuin kummipojan suhde risti-isäänsä kristittyjen kesken, mutta paljon todellisempi, sillä opettajasta tulee hänelle sekä isä, äiti että perhe ja kaikki.

**) Kts. kysymykset 149 ja seur.

***) Kts. „ 153, 157 ja 258.

anturakengät. Hänellä voi olla muutakin omaisuutta Vinâyassa tarkoin määrättyjen rajojen sisäpuolella.

268. *K. Mitä on julkinen synnintunnustus?*

V. Joka toinen viikko vietetään Patimokka- (taakoista vapauttamis-) seremonia, jolloin jokainen bhikku tunnustaa kokoukselle tekemänsä virheet ja erehdykset ja ottaa kärsiäkseen kokouksen mahdollisesti määräämät rangaistukset.

269. *K. Mikä on hänen päiväjärjestyksensä?*

V. Hän nousee ennen päivänkoittoa, peyseytyy, lakaisee vihâran, lakaisee jokaisen vihâran luona kasvavan bo-puun ympäriltä, noutaa juomaveden päivän tarpeeksi ja siivilöi sen; poistuu mietiskelemään, uhraa kukkia dâgoban eli pyhäinjäännönsaitauksen eteen tai bo-puun eteen; ottaa sitten kerjuumaljansa ja vaeltaa talosta taloon ruokaa kooten — jota hän ei saa pyytää, vaan ottaa vastaan astiaansa vapaasti annettuna isäntävältä. Hän palaa takaisin, pesee jalkansa ja syö, jonka jälkeen hän taas ryhtyy mietiskelemään.

270. *K. Täytyykö meidän uskoa, ettei ole mitään ansiota kukkien uhraamisesta (mala pûdsha) jumalanpalvelukseen kuuluvana tekona?*

V. Paljaana muodollisena tekona se on itsessään ansioton; mutta jos kukka uhrataan vie-noimpana, puhtaimpana sydämellisen kunnioituksen ilmaisuna pyhää olentoa kohtaan, silloin tosiaan tuo uhri on jalostavaa jumalanpalvelusta.

271. *K. Mitä bhikku sitten tekee?*

V. Hän jatkaa opintojaan. Auringon las-kiassa hän taas lakaisee pyhät paikat, sytyttää lampun, kuuntelee päämiehensä opetuksia ja tunnustaa hänelle kaikki tekemänsä virheet ja erehdykset.

272. *K. Mitä neljää asiaa hän vakavasti mietiskelee (sati patthânâ)?*

- V. 1. Ruumista, Kayânupassanâ.
2. Tunteita, Vedanânupassanâ.
3. Ajatella, Tshittânupassanâ.
4. Oppia, Dhammânupassanâ.

273. K. *Mikä on neljän Suuren Yrityksen tarkoitus (Sammappadhânâ)?*

V. Eläimellisten himojen kuolettaminen ja hyveissä varttuminen.

274. K. *Mikä, sanotaan, on parempi bhikkulle, järki vaiko intuitsioni (totuuden näkemys), kun hän tahtoo käsittää korkeimman totuuden?*

V. Intuitsioni — mentalinen tila, jossa mikä tahansa totuus silmän räpäyksessä oivalletaan.

275. K. *Ja koska semmoinen kehitys saavutetaan?*

V. Kun Dshânaa harjotettaessa saavutaan sen neljännelle kehitysasteelle.

276. K. *Onko meidän uskominen, että Dshânan lopullisella asteella ja Samadhiksi kutsutussa tilassa ajate on tyhjä ja ajatus seisahtunut?*

V. Vallan päinvastoin. Silloinpa vasta tajunta on mitä kiihkeimmässä toiminnassa ja tiedon saavuttamiskyky vastaavan avara.

277. K. *Voisitko mainita vertauksen?*

V. Tavallisessa päivätajunnassa ihmisen käsitys tiedosta on yhtä rajotettu kuin miehen näkö, joka kulkee kahden korkean vuoren välisellä tiellä; Dshânan ja Samâdhin korkeammassa tajunnassa se on kuin kotkan näkö, joka leijailee korkealla ilmassa ja näkee kokonaisen maakunnan.

278. K. *Millä tavalla kirjamme kertovat, että Buddha käytti tätä taitoa?*

V. Ne kertovat meille, että hänen tapansa oli joka aamu heittää silmäys maailman yli ja jumalallisella (selvänäköisellä) kyvyllään katsoa, missä

oli ihmisiä valmiita totuutta vastaanottamaan. Jos mahdollista koetti hän sitten tehdä niin, että totuus tuli heidän luoksensa. Kun hänen luonaan kävi ihmisiä, hän katsoi heidän sydämeensä, luki heidän salaiset vaikuttimensa ja saarnasi heille heidän tarpeittensa mukaan.

IV Osa.

Buddhanopin nousu ja leviäminen.

279. *K. Missä suhteessa on meidän päivinämme buddhanusko, seuraajiensa lukumäärään nähden, muihin suuriin uskontoihin?*

V. Buddha Dharman seuraajien lukumäärä on suurempi kuin kaikkien muiden uskonoppien.

280. *K. Kuinka suureksi se arvellaan?*

V. Noin viideksi sadaksi miljoonaksi (5,000 lac'ia tai 500 crorea); tämä on viisi kolmattatoista-osaa eli melkein puolet maapallon koko otaksutusta asukasmäärästä.

281. *K. Onko käyty monta suurta sotaa, onko paljon maita volloitettu, onko paljon ihmisverta vuodatettu Buddha Dharman levittämiseksi?*

V. Historia ei kerro yhdestäkään tuommoisesta julmuudesta ja rikoksesta, jota olisi tehty meidän uskontomme levittämiseksi. Mikäli tiedämme, se ei ole aiheuttanut ainoankaan veripisaran vuodatamista. (Kts. Prof. Kolbin todistus, muist., kys. 202).

282. *K. Mikä sitten on sen ihmeellisen leviämisen salaisuus?*

V. Ei mikään muu kuin sen oma sisällinen erinomaisuus: sen päivän selvä totuuden pohja, sen ylevä siveysoppi ja sen riittäväisyys kaikille ihmisille.

283. *K. Millä tavalla sitä on levitetty?*

V. Neljäkymmentä viisi vuotta kestäneen opetus kautensa aikana Buddha matkusteli laajalti In-

diassa ja saarnasi Dharmaa. Hän lähetti paraimmat ja viisaimmat opetuslapsensa tekemään samoin ylt-ympäri Indiaa.

284. K. *Koska hän kutsui luoksensa ensimmäiset lähetyssaarnaajansa?*

V. Wap-kuukauden (lokakuun) täysikuun päivänä.

285. K. *Mitä hän heille sanoi?*

V. Hän kutsui heidät kokoon ja sanoi: »Menkää ulos, bhikkut, menkää saarnaamaan lakia maailmalle. Työkennelkää muiden hyväksi ja samalla omaksi eduksenne . . . Viekää iloinen sanoma jokaiselle ihmiselle. Älköön kaksi teistä kulkeko samaa tietä.»

286. K. *Kuinka pitkä aika tapahtui tämä ennen kristittyä ajanlaskua?*

V. Noin kuusi vuosisataa.

287. K. *Millä tavalla olivat kuninkaat avulliset?*

V. Paitsi alempia kansanluokkia kääntyivät buddhanuskoon suuret kuninkaat, radshat ja maharadshat ja vaikuttivat puolestaan uskonnon levittämiseksi.

288. K. *Entä pyhiinvaeltajat?*

V. Oppineet pyhiinvaeltajat tulivat monina vuosisatoina Indiaan ja veivät muassaan kotimaahansa kirjoja ja opetuksia. Siten vähitellen kokonaiset kansat hylkäsivät oman uskonsa ja tulivat buddhalaisiksi.

289. K. *Ketä tulee maailman kaikista enimmin kiittää siitä, että buddhanusko sai pysyväisen aseman?*

V. Keisari Asokaa, jota kutsuttiin Suureksi ja välistä Piyadâsiksi, välistä Dharmâsokaksi. Hän oli Magadhan kuninkaan, Bindusâran, poika, ja hänen isoisänsä oli Tshandragupta, joka karkotti kreikkalaiset Indiasta.

290. K. *Koska hän hallitsi?*

V. Kolmannella vuosisadalla e. Kr., noin kaksi vuosisataa Buddhan jälkeen. Historioitsijat ovat eri mieltä tarkan todellisesta ajasta, mutta eivät suuresti.

291. K. *Mikä teki hänet suureksi?*

V. Hän oli Indian historian mahtavin hallitsija sekä sotilaana että valtiomiehenä; mutta hänen jaloimmat ominaisuutensa olivat hänen rakkautensa totuuteen ja oikeuteen, hänen uskonnollinen suvaitsevuutensa, hänen puolueettomuutensa hallituksessa, hänen ystävällisyytensä sairaita ja eläimiä kohtaan. Hänen nimeänsä kunnioitetaan Siperiasta Ceyloniin.

292. K. *Oliko hän syntyisin buddhalainen?*

V. Ei, hän kääntyi kuninkuutensa kymmenentenä vuotena arhati Nigrodha Samaneran toimesta.

293. K. *Mitä hän teki buddhanopin hyväksi?*

V. Hän karkotti pois huonoja bhikkuja, rohkaisi hyviä, rakensi kaikkialle luostareita ja temppeleitä (dâgobas), istutti puutarhoja, avasi sairaaloita ihmisille ja eläimille, kutsui kokoon Patnan kokouksen, joka tarkasteli ja uudelleen järjesti Dharman, edisti naisten uskonnollista kasvatusta ja lähetti lähetystöjä viiden kreikkalaisen kuninkaan, jotka olivat hänen liittolaisensa, ja kaikkien Indian hallitsijani luo saarnaamaan Buddhan oppeja. Hän se rakennutti Kavilavastun, Buddha Gâyan, Isipatanan ja Kusinârân muistomerkit — meidän neljä etevintä pyhiinvaelluspaikkaa —, paitsi tuhansia muita.

294. K. *Mitä ehdottomia todistuksia on olemassa hänen jalosta luonteestaan?*

V. Äsken kuluneina vuosina on kaikkialla Indiassa löydetty hänen julistuksiaan, 14 hakattuna eläviin kallioihin ja 8 muistopatsaihin, joita hänen käskystään on pystytetty. Ne näyttävät selvästi, että hän on ollut yksi viisaimpia ja ylevämielisimpiä hallitsijoita, mitä koskaan on ollut.

295. K. *Minkä luonteiseksi nämä kirjatukset kuvaavat buddhanuskoa?*

V. Ne osottavat, että se on jalon suvaitsevaisuuden, yleisen veljeyden, vanhurskauden ja oikeuden uskonto. Sillä ei ole itsekkyyden, lahkolaisuuden eikä suvaitsemattomuuden jälkeäkään. Nämä kirjatukset, ne ne ovat etupäässä vaikuttaneet sen, että länsimaitten suuret oppineet pitivät buddhanuskoa semmoisessa kunniaassa nykyään.

296. K. *Minkä kallisarvoisimman lahjan antoi Dharmâsoka buddhanuskolle?*

V. Hän antoi rakkaan poikansa Mahindan ja tyttärensä Sanghamittan veljeskunnalle ja lähetti heidät Ceyloniin viemään uskoa sinne.

297. K. *Onko tämä tosiseikka mainittuna Ceylonin historiassa?*

V. On kyllä, kaikki on kerrottuna »Mahâvansassa», kuninkaallisten kronikoitsijain kirjottamana, jotka silloin elivät ja näkivät lähetyssaarnaajat.

298. K. *Onko vielä olemassa mitään näkyväistä todistusta Sanghamittan lähetyksestä?*

V. On: hän toi mukaansa Ceyloniin oksan siitä bôdhi-puusta, jonka alla Buddha istui tullessaan Valistuneeksi, ja se kasvaa vielä.

299. K. *Missä?*

V. Anurâdhapurassa. Sen historia on virallisesti säilytetty meidän päiviimme saakka. Istutettuna v. 306 e. Kr. se on maailman vanhin historiallinen puu.

300. K. *Kuka siihen aikaan oli hallitsevana ruhtinaana?*

V. Dêvanampiyatissa. Hänen puolionsa, kuningatar Anulâ oli käskenyt Sanghamittaa tulemaan perustamaan veljeskunnan bhikkuni-(nunna-)osaston.

301. K. *Kuka tuli Sanghamittan kanssa?*

V. Monet toiset bhikkunit. Aikanansa hän otti veljeskunnan jäseniksi kuningattaren ja monet hänen naisistaan, yhteensä 500 neitoa.

302. *K. Voimmeko nähdä jäljet keisari Asokan lähetyssaarnaajain ulkomaalaisesta työstä?*

V. Hänen poikansa ja tyttärensä toivat buddhanuskon Ceyloniin; hänen munkkinsa antoivat sen koko pohjois-Indialle, neljälletoista indialaiselle kansakunnalle ulkopuolella sen rajoja ja viidelle kreikkalaiselle kuninkaalle, jotka olivat liitossa hänen kanssaan ja olivat suostuneet vastaanottamaan hänen uskonnollisia saarnaajiaan.

303. *K. Voitko mainita, ketkä ne kuninkaatt olivat?*

V. Syrian Antiokus, Egyptin Ptolemaios, Makedonian Antigonus, Kyrenen Margas ja Epeiroksen Alexander.

304. *K. Mistä tämän tiedämme?*

V. Asoka Suuren omista julistuksista, jotka hän kirjoitti kalliioihin ja kivipatsaihin ja jotka vielä ovat pystyssä ja jokaisen nähtävänä, joka haluaa käydä niissä paikoissa.

305. *K. Minkä länsimaalaisten uskonnollisten veljeskuntain kautta sekottui Buddha Dharma länsimaalaiseen ajatteluun?*

V. Egyptissä terapeutien lahkoon ja Palestiinassa essealaisten lahkoon kautta.

306. *K. Koska buddhalaisia kirjoja ensin tuotiin Kiinaan?*

V. Jo toisella tai kolmannella vuosisadalla e. Kr. Kahdessa palikirjassa — Samanta Pasādikāssa ja Sārattha Dīpanīssa kerrotaan, että viisi Dharmāsokan munkkia lähetettiin Kiinan viiteen maakuntaan.

307. *K. Mistä ja milloin buddhanusko tuotiin Koreaan?*

V. Kiinasta vuonna 372 j. Kr.

308. K. *Mistä ja milloin se tuotiin Japaniin?*

V. Koreasta vuonna 552 j. Kr.

309. K. *Mistä ja milloin se tuotiin Kotshin-Kiinaan, Formosaan, Javaan, Mongoliaan, Yarkandiin, Balkiin, Bokharaan, Afghanistaniin ja muihin Keski-Aasian maihin?*

V. Nähtävästi neljännellä ja viidennellä vuosisadalla j. Kr.

310. K. *Minne ja milloin se levisi Ceylonista?*

V. Burmaan vuonna 450 j. Kr. ja sieltä vähitellen Arakaniin, Kamboyaan ja Peguhun. Seitsemännellä vuosisadalla (638 j. Kr.) se tuli Siamiin, jossa se on nyt, niinkuin se aina on siitä saakka ollut, valtiousskontona.

311. K. *Minne se levisi Kashmirista muuanne kuin Kiinaan?*

V. Nepaliin ja Tibettiin.

312. K. *Mistä johtuu, että buddhanusko, joka keran oli vallitsevana uskontona yltympäri Indian, nyt on melkein hävinnyt sieltä?*

V. Buddhanusko oli ensin puhdas ja jalo, Tathâgatan omaa oppia; sen sanghat olivat kunnollisia ja noudattivat sääntöjä; se voitti kaikkein sydämet ja levitti iloa moniin kansoihin, niinkuin aamuaurinko eläyttää kukkia ja kasveja. Mutta muutamien vuosisatojen kuluttua huonot bhikkut pääsivät munkiston jäseniksi, sangha tuli rikkaaksi, laiskaksi ja nautinnonhaluiseksi, Dharma turmeltui ja Indiaa kansakunnat sen hyökkäsivät.

313. K. *Tapahtuiko mitään noin yhdeksännellä tai kymmenennellä vuosisadalla j. Kr., joka kiiruhti sen häviötä?*

V. Tapahtui.

314. K. *Nimittäin paitsi henkisyiden häviötä, sanghan turmeltumista ja rahvaan lankeemusta kor-*

keammasta ihmishanteesta tyhmään epäjumalanpalvelukseen?

V. Tapahtui. Sanotaan, että muhamettilaiset tunkivat maahan, vallottivat ja anastivat laajat maanalat Indiassa, koettaen kaikkialla voimiensa takaa hävittää meidän uskontoamme.

315. *K. Mitä julmia tehoja kerrotaan heidän tehneen?*

V. He polttivat, repivät alas tai hävittivät muulla tavalla meidän temppelimme, tappoivat meidän bhikkumme ja polttivat tuhkaksi meidän uskonnolliset kirjamme.

316. *K. Hävitettiinkö meidän kirjallisuutemme tykkäänään Indiasta?*

V. Ei. Monet bhikkut pakenivat rajojen yli Tibettiin ja muihin turvallisiin paikkoihin, vieden kirjansa mukanaan.

317. *K. Onko äskettäin löydetty mitään jälkiä näistä kirjoista?*

V. On. Rai Bahadur Sarat Tshandra Dâs, C. I. E., tunnettu bengalilainen panditi (oppinut), näki satoja niitä kirjoja Tibetin luostarikirjastoissa, toi mukanaan takaisin muutamia tärkeimpiä ja puuhaa nykyään Indian hallituksen toimesta niiden julkaisemista.

318. *K. Missä maassa on syytä uskoa, että alkuperäisen buddhanopin pyhät kirjat ovat paraiten säilyneet ja vähimmin tulleet vääristellyiksi?*

V. Ceylonissa. Encyclopaedia Britannica sanoo, että tällä saarella buddhanoppi erittäin luetelluista syistä on »meidän aikoihimme saakka säilyttänyt miltei alkuperäisen puhtautensa».

319. *K. Onko uudempina aikoina tarkastettu Pitakain tekstiä?*

V. On. Sitä tarkastettiin läpeensä Ceylonissa v. 1875 j. Kr. oppineimpien bhikkujen kokouk-

sessä, jonka puheenjohtajana toimi H. Sumangala, Pradhâna Sthavira.

320. *K. Ovatko buddhanopin hyväksi eteläisten ja pohjoisten buddhalaisten maitten kansat ystävällisesti lähennelleet toisiaan?*

V. Vuonna 1891 j. Kr. tehtiin onnistunut koe saada molempien suurten osastojen kirkkokunnat yhteisesti hyväksymään neljätoista esitystä, jotka sisälsivät molempien osastojen tunnustamia ja opettamia buddhalaisia perusoppeja. Nämä eversti Olcottin sepittämät esitykset käännettiin huolellisesti burman, singalin ja japanin kielille, otettiin yksitellen keskustelun alaisiksi, hyväksyttiin yksimielisesti ja allekirjotettiin etevimpien munkkien nimillä sekä julkaistiin tammikuussa vuonna 1892. (Katso Liitettä).

321. *K. Millä hyvällä seurauksella?*

V. Nykyään vallitsevan hyvän välin johdosta on lähetetty joukko japanilaisia bhikkuja ja samaneroja Ceyloniin ja Indiaan oppimaan palin ja sanskritin kieltä.

322. *K. Onko merkkejä siitä, että Buddha Dharmaa aletaan suosia ei-buddhalaisissa maissa?*

V. On. Käännöksiä ilmestyy arvokkaamista kirjoistamme, paljon artikkeleita julaistaan aikakaus- ja sanomalehdissä, ja painosta ilmestyy oivallisia alkuperäisiä kyhäyksiä eteväin kirjailijain kirjottamina. Sitäpaitsi pitävät sekä buddhalaiset että ei-buddhalaiset luennoitsijat julkisia esitelmiä buddhanopista suurille kuulijakunnille länsimailla. Japanilaisten buddhalaisten Shin Shu laho on itse asiassa avannut lähetyksiä Honoluluussa, San Franciscossa, Sacramentossa V. m. amerikkalaisissa paikoissa.

323. *K. Mitkä kaksi meikäläistä johtavaa aatetta voittaa etupäässä puolelleen länsimaalaisen mielen?*

V. Karman ja jälleensyntymisen aatteet. On todella ihmeteltävä, millä nopeudella ne hyväksytään.

324. K. *Mistähän luvillaan tämän johtuvan?*

V. Osaksi niiden päivänselvästä järkipärsyydestä, osaksi siitä, että ne vetoavat ihmisten luonnolliseen oikeudentuntoon.

V Osa.

Buddhanoppi ja tiede.

325. K. *Onko oikein pitää buddhanoppia tieteellisenä uskontona vai voiko sitä nimittää »ilmotetuksi» uskonnoksi?*

V. Ei missään tapauksessa se ole ilmotettu uskonto. Ei Buddha niin saarnannut eikä sitä semmoiseksi ymmärretäkään. Päinvastoin hän sanoi julistavansa samoja ikuisia totuuksia, joita hänen edeltäjänsäkin olivat opettaneet.

326. K. *Sano vielä kerta sen Suttan nimi, jossa Buddha kehottaa meitä olemaan uskomatta muka ilmotettuun oppiin, ennenkuin tutkimme sitä järjellämme ja kokemuksellamme?*

V. Kâlâma Sutta, Anguthara Nikâyassa.

327. K. *Hyväksyvätkö buddhalaiset sen teorian, että kaikki on luotu tyhjästä Luojan toimesta?*

V. Buddha opetti, että kaksi on ikuista oliota, nim. »Akâsha» ja »Nirvâna»: kaikki on tullut Akâshasta, totellen siinä piilevää liikunnon lakia, ja oltuaan olemassa vissin aikansa se jälleen katoaa. Ei koskaan ole tyhjästä syntynyt mitään. Emme usko ihmeitä; sentähden kiellämme luomisen emmekä käsitä, että tyhjästä olisi voitu luoda jotakin. Ei mikään elimellinen ole ikuinen. Kaikki on yhtämittaisen vaihtelun ja uudistuksen alaisena, ylläpitäen yhtenäisyyttään kehityksen lain mukaan.

328. K. *Mitä Buddha sanoi kunnioitettavalle Kas-hyappalle kaikkien olioiden yhteisestä alkulähteestä?*

V. Hän sanoi, että »kaikki oliot ovat tehdyt yhdestä alkuaineesta (Svabhâva) ja kuitenkin ne ovat erilaisia niitten muotojen puolesta, joihin ne pu-keutuvat erilaisten vaikutteiden vallitessa».

329. K. *Millä nimellä tiede kutsuu tätä kaikkien olioiden syntyä yhdestä alkuaineesta?*

V. Nimellä evolutsioni eli kehitys.

330. K. *Uskovatko buddhalaiset, että aine on ikuinen?*

V. Uskovat. Aine on ikuinen alkuolemuk-seensa nähden. Muutenhan meidän täytyisi uskoa sen ihmeperäiseen luomiseen. Aine, semmoisena kuin me sitä tunnemme, on vain Akâshan ilmennystä, ja aineelliset muodot ovat sen katoavaisia muodos-telmia.

331. K. *Vastustaako buddhanoppi kasvatusta ja tieteen tutkimista?*

V. Kaikkea muuta: Sigâlovâda Suttassa Buddha muutamassa saarnassaan erityisesti mainitsi yhtenä opettajan velvollisuutena, että hän antaisi oppilailleen »opetusta tieteessä ja opissa.» Buddhan korkeammat opetukset ovat valistuneita, viisaita ja ajattelevia varten.

332. K. *Voitteko millään muulla tavalla osottaa, että tiede tukee buddhanoppia?*

V. Buddhanoppi opettaa, että ihmiskun-nalla on monta alkuisää; että erottamisen periaate vallitsee ihmisten kesken; että muutamilla yksilöillä on suurempi kyky saavuttaa nopeasti viisautta ja päästä nirvanaan, kuin muilla.

333. K. *Entä vielä?*

V. Buddhismi kannattaa oppia voiman hä-viämättömyydestä.

334. K. *Onko buddhanoppia kutsuttava tieteelli-seksi järjestelmäksi vaiko siveysopiksi?*

V. Suoraan sanoen se on puhdas siveellinen filosofia, siveysopillinen ja yliaistillismetafyysillinen järjestelmä. Se on niin ennen kaikkea käytännöllinen, että Buddha vaiken, kun Malunka tiedusteli kappalten syntyä.

335. *K. Miksikä Buddha ei vastannut?*

V. Sentähden että hänen mielestään meidän etupäässä pitäisi nähdä kaikki asiat semmoisina kuin ne ovat meidän ympärillämme ja koettaa niitä parantaa eikä kuluttaa aikaamme intellektualisiin arveluihin.

336. *K. Mikä on buddhalaisten mielestä syynä siihen, että välistä syntyy pahoille vanhemmille sangen hyviä ja viisaita lapsia, toisinaan taas hyvillä vanhemmilla sangen pahoja?*

V. Tämä johtuu lasten ja vanhempien eri karmasta; molemmat ovat ansainneet, että nykyisessä syntymässä muodostuisi tuommoisia tavattomia sukulaisuus-suhteita.

337. *K. Onko mitään sanottu siitä, että Buddhan ruumis antoi luotaan kirkaan valon?*

V. On, tämä oli jumalallinen säteily, joka lähti sisästä hänen pyhyytensä voimasta.

338. *K. Kuinka sitä kutsutaan polin kielellä?*

V. Buddharansiksi, Buddha-säteiksi.

319. *K. Moniako väriä siinä näkyi?*

V. Kuusi, parittain yhtyneinä.

340. *E. Niiden nimetä*

V. Nīla, Pīta, Lōhita, Avadāta, langasta, Prabhasvara. *)

341. *K. Lähtikö muistakin tuommoinen kirkas loiste?*

---

*) S. o. sininen, keltainen, kellanpunertava, valkoinen, matarapuna ja auringonhohteinen. Suom.

V. Lähti, kaikista arhateista, ja itse asiassa valo loistaa sitä kirkkaampana ja selvempänä kuta kehittyneempi henkilö on henkisesti.

342. *K. Missä näemme nämä värit kuvattuna?*

V. Kaikissa vihâroissa, joissa on maalatuuta Buddhan kuvia. Ne näkyvät myös buddhalaisen lipun juomuissa, joka lippu ensin tehtiin Ceylonissa, mutta nyt laajalti käytetään buddhalaisissa maissa.

343. *K. Missä puheessaan Buddha itse mainitsee tämän häntä ympäröivän loisteen?*

V. Maha-Parinibbana Suttassa. Kun hänen lempioppilaansa Ananda huomasi sen suuren loisteen, joka lähti Mestarin ruumiista, sanoi Buddha, että tämä erinomainen loiste esiintyy kaksi kertaa : a) heti sen perästä kun Tathâgatâ saavuttaa korkeimman tiedon ja b) samana yönä, kun hän lopullisesti poistuu maan päältä.

344. *K. Missä luemme, että tällöinen suuri loiste on lähtenyt jonkun toisenkin buddhan ruumiista ?*

V. Sumedha ja Dipânkara Buddhan historiassa, joka löytyy Dshâtaka-kirjan Nidana kâthâ-osassa. Dshâtaka-kirja kertoo Bodhisattva Sidhatha Gautaman jälleensyntymisistä.

345. *K. Kuinka sitä siinä kuvaillaan?*

V. Sylensyvyiseksi sädekehäksi.

346. *K. Miksi hindulaiset sitä kutsuvat?*

V. Nimellä tedshas; sen ulottuvaa säteilyä he kutsuvat prakashaksi.

347. *K. Minkä nimen eurooppalaiset nyt sille antavat?*

V. He kutsuvat sitä inhimilliseksi auraksi.

348. *K. Kuka suuri tiedemies on tarkasti tekemillään kokeilla todistanut tämän auran olemassaolon?*

V. Paroni von Reichenbach. Hän on kokeiluistaan tehnyt tarkkaa selkoa kirjoissaan, jotka ilmestyivät 1844—5. Tohtori Baraduc on vallan äskettäin Parisissa valokuvannut tämän auran.

349. *K. Onko tämä kirkas aura yliluonnollinen ihme vai onko se luonnollinen ilmiö?*

V. Luonnollinen ilmiö. On todistettu, ettei ainoastaan kaikilla ihmisillä, mutta myös eläimillä, puilla, kasveilla ja kivilläkin on semmoinen aura.

350. *K. Missä suhteessa buddhan tai arhatin aura on muita ihmeellisempi?*

V. Se on äärettömän paljon kirkkaampi ja laajempi kuin muiden olentojen ja olioiden. Se todistaa, että heidän kehityksensä on korkeampi iddhivoimaan nähden. Samaa loistoa on nähty säteilevän dâgoboista Ceylonissa, joissa Buddhan pyhiä jäännöksiä sanotaan säilytettävän.

351. *K. Uskovatko toistenkin uskontojen, paitsi buddhismän ja hinduismän, tunnustajat, että tällöinen loiste on olemassa?*

V. Uskovat. Kaikissa kristillisten taiteilijain tauluissa ympäröi pyhiä henkilöitä semmoinen valokehä. Muissakin uskonnoissa tavataan saman xiskon jälkiä.

352. *K. Mikä historiallinen tapahtuma tukee uudenaikeista teoriaa hypnotisesta mieleennostatuksesta?*

V. Kertomus Tshullapanthakasta, joka luetaan Dhammapadan palinkielisessä komentariossa.

353. *K. Kerro siitä minulle.*

V. Hän oli bhikku, joka tuli arhatiksi. Juuri samana päivänä Buddha lähetti lähettilään häntä hakemaan. Kun mies saapui tempelin luo, näki hän 300 bhikkua yhdessä ryhmässä, jotka kaikki olivat yhdennäköiset. Kun hän kysyi, kuka oli Tshullapanthaka, vastasivat kaikki 300 yhtäkaaa: »minä olen Tshullapanthaka».

354. *K. Mitä lähettiläs teki?*

V. Hämmästyksissään hän palasi takaisin Buddhan luo ja kertoi asiasta.

355. K. *Mitä Buddha silloin käski hänen tekemään?*

V. Palaamaan takaisin viharan luo ja — jos sama asia tapahtuisi uudestaan — ottamaan kädestä kiinni ensimmäistä kuvaa, joka sanoi olevansa Tshullapanthaka, ja tuomaan hänet Buddhan luo. Buddha tiesi, että uusi arhati vasta saavuttamallaan kyvyllä näytti lähettiläille tällöisiä harhakuvia itsestään.

356. K. *Kuinka tätä harhanäkyä kutsutaan palinkielellä?*

V. Vikubbana iddhîksi.

357. K. *Olivatko nuo harhakuvat aineellisia? Oliko lähettiläs voinut niitä kosketella ja tuntea?*

V. Ei. Ne olivat kuvia, jotka arhati ajatuksellaan ja tahdonvoimallaan nostatti lähettilään mieleen.

358. K. *Mihinkä niitä vertaisit?*

V. Peilin heijastamaan ihmisen kuvaan, joka on aivan ihmisen kaltainen, vaikkei se olekaan mikään kappale.

359. K. *Mitä Tshullapanthakan piti tehdä nostattaakseen semmoisen harhakuvan lähettilään mieleen?*

V. Hänen piti omassa mielessään selvästi ja tarkasti kuvitella oma ulkonäkönsä ja sitten painaa tämä kuva niin moninkertaisena kuin hän halusi lähettilään herkkätuntoisiin aivoihin.

360. K. *Kuinka tätä menettelyä nyt kutsutaan?*

V. Hypnotiseksi suggestioniksi.

361. K. *Oliko kolmaskin henkilö voinut nähdä nuo kuvat?*

V. Se riippuisi arhatin tai hypnotiseraajan tahdosta.

362. K. *Mitä tarkoitat?*

V. Jos otaksumme, että 50 tai 500 henkilöä olisi saapuvilla yhden asemesta, voisi arhati

tahtoa, että kaikki näkisivät saman harhanäön; tai jos hän haluaisi, hän voisi tahtoa, että vain lähettiläs sen näkisi.

363. *K. Onko tämä tieteenhaara hyvin tunnettu meidän aikanamme?*

V. Sangen hyvin: se on tuttu kaikille hypnotismin ja mesmerismin tutkijoille.

364. *K. Missä suhteessa nykyajan tieteellinen usko tukee karman oppia, jota sekä buddhismi että hinduismi opettavat?*

V. Nykyajan tieteilijät opettavat, että jokainen miespolvi perii seuraukset edellisen sukupolven hyveistä ja paheista, ei kaikki yhteensä, mutta jokainen yksilö erityisesti. Buddhanopin mukaan jokainen meistä saa ruumistuksen, joka on tuloksena josain edellisessä syntymässä aiheuttamistamme syistä. Tämä on karman aate.

365. *K. Mitä sanoo Vâsettha Sutta syysuhteen laista luontoon nähden?*

V. Se sanoo: »maailma on olemassa (jonkun) syyn kautta; kaikki oliot ovat olemassa (jonkun) syyn kautta; kaikki olennot ovat sidotut (jonkun) syyn kautta.»

366. *K. Opettaako buddhismi, että näkyväinen maailma on muuttumaton — maa, aurinko, kuu, tähdet, kivi-, kasvi-, eläin- ja ihmiskunta?*

V. Ei. Se opettaa, että kaikki yhtämittaa muuttuu ja että ajan tullen kaiken täytyy hävitä.

367. *K. Ainiaksiko?*

V. Ei suinkaan: yksilöllisen ja ryhmäkarman johtama kehityksen periaate synnyttää toisen maailman sisällyksineen, samalla tavalla kuin meidän maailmamme syntyi âkâshasta.

368. *K. Myöntääkö buddhanoppi, että ihmisen luonnossa piilee voimia, joiden avulla hän voi aikaansaada tavallisesti »ihmeiksi» kutsutuita ilmiöitä?*

V. Myöntää kyllä, mutta ne voimat ovat luonnollisia eivätkä yliluonnollisia. Niitä voidaan kehittää noudattamalla määrättyä järjestelmää, joka on esitettyä meidän pyhissä kirjoissamme; esim. »Visuddhi Marga» nimistä järjestelmää.

369. K. *Kuinka kutsutaan tätä tieteenhaaraa?*

V. Sen palinkielinen nimi on iddhî-vidhanânâ.

370. K. *Montako lajia sitä on?*

V. Kahta lajia, nim. »Laukika», jossa ihmeitä tekevä kyky ajaksi saavutetaan itsensä kiduttamisella ja rohdoilla, mantrain (loitsujen) luvuilla tai muilla ulkonaisilla keinoilla; ja »Lôkôttara», jossa kysymyksen alainen kyky saavutetaan sisällisen itsekasvatuksen avulla; tähän jälkimäiseen kykyyn sisältyvät kaikki laukika iddihin ilmiöt ja lisäksi paljon muuta.

371. K. *Minkälaisten ihmisten hallussa nämät kyvyt ovat?*

V. Ne kehittyvät asteettain niissä, jotka noudattavat määrättyä asketista järjestelmää, jota kutsutaan dhyânaksi.

372. K. *Voiko arhati kadottaa iddhî-kykynsä?*)*

V. Laukikan hän voi kadottaa, mutta lôkôttaraa ei koskaan, kun se kerran on saavutettu. Kerran saavutettuna lôkôttara tieto ei koskaan katoa, ja yksin tämän tiedon avulla arhati tuntee nirvanan ehdottoman olotilan. Ja tämä tieto on saavutettavissa elämällä Kahdeksankertaisen Tien jaloa elämää.

---

*) Sumangala Sthavira selittää minulle, että nuo yliaistilliset voimat ovat pysyväisesti ainoastaan sen hallussa, joka on voittanut kaikki himot (klesa); toisin sanoen, vain arhatin hallussa. Pahakin ihminen voi niitä kehittää ja käyttää ilkeihin tekoihin, mutta niiden toiminta-aika on lyhyt, sillä uppiskaiset himot pääsevät taas vallalle noidassa, ja hän joutuu lopulta niiden uhriksi.

373. K. *Oliko Buddhalla lōkōttara iddhī?*

V. Oli, täysin kehittyneenä.

374. K. *Ja oliko se hänen opetuslapsillaankin?*

V. Oli muutamilla, muttei samassa määrin: näiden salaisien voimien saavuttamiskyky vaihtelee yksilöiden ohessa.

375. K. *Mainitse esimerkkejä.*

V. Kaikista Buddhan opetuslapsista Mogallânalla oli tavattomimmat ihmeitä-tekevät voimat, jota vastoin Ananda ei voinut kehittää itsessään yhtä ainoatakaan niinä 25 vuotena, jolloin hän oh itse Buddhan personallinen ja läheinen opetuslapsi. Myöhemmin hän osasi, niinkuin Buddha oli ennustanut.

376. K. *Saavuttaako ihminen nämä kyvyt äkkiä vaiko asteettain?*

V. Säännönmukaisesti ne kehittyvät asteettain, mikäli opetuslapsi vähitellen elämien vie-riessä pääsee alemman luontonsa herraksi ja hallit-sijaksi.*)

377. K. *Väittääkö buddhanoppi, että kuolleitten herättäminen on mahdollinen ihmetyö?*

V. Ei. Buddha opettaa päinvastoin kau-niissa kertomuksessa Kisa Gôtamîsta ja sinapin sie-menestä. Mutta jos henkilö on valekuollut, silloin on herättäminen mahdollista.

378. K. *Kuvaile minulle lōkōttara iddhī-kehityk-sen perättäiset asteet.*

V. Niitä on kuusi arhatien saavutettavissa; korkeammat näitä ovat ainoastaan buddhan saavu-tettavissa.

379. K. *Mainitse nuo kuusi astetta.*

V. Voimme jakaa ne kahteen ryhmään, joissa on kolme kummassakin. Ensimmäiseen kuulu-

---

*) Missä kyvyt äkkiä ilmaantuvat, siinä yksilö on kehittä-nyt itseään lähinnä edellisessä elämässään. Emme usko yltiö-päisiin rikkomisiin luonnon lakia vastaan.

vat 1) etenevä takaisinkatsaus, s. o. vähitellen saavutettu kyky katsella taaksepäin ajassa olioiden alkuun; 2) etenevä eteenpäinkatsaus eli ennustamiskyky; 3) himojen ja aineellisiin kiintymyksen vähitellen tapahtuva sammuminen.

380. *K. Mitä toinen ryhmä käsittäisi?*

V. Samat kyvyt, mutta rajattomasti kehittyneinä. Niinpä täydellinen arhati omaa täydellisen takaisinkatsaus- ja eteenpäinkatsauskyvyn ja on ehdottomasti voittanut viimeisetkin himon ja itsekkään kiintymyksen jäljet.

381. *K. Mitkä ovat iddhîn saavuttamisen neljä keinoa?*

V. Tahto, tahdon harjotus, älyllinen kehitys ja kyky erottaa oikean väärästä.

382. *K. Meidän kirjamme kertovat sadoista tapauksista, jolloin arhatit ovat saaneet aikaan ihmeellisiä ilmiöitä: millä nimellä kutsuite tätä kykyä eli voimaa?*

V. Iddhî vidha. Jolla on hallussaan tämä voima, hän voi, käyttäen avukseen luonnon voimia, aikaansaada minkä ihmeellisen ilmiön tahansa, s. o. tehdä tieteellisiä kokeiluja mielin määrin.

383. *K. Kehottiko Buddha ihmeitten tekoon?*

V. Ei. Hän kehotti nimenomaan olemaan niitä tekemättä, koska ne olivat omiansa synnyttämään häiriötä niiden mielessä, jotka eivät ymmärtäneet johtavia periaatteita. Niinikään ne houkuttelevat tekijöitään näyttämään niitä vain tyydyttääkseen tyhjää uteliaisuutta ja omaa turhamaisuuttaan. Sitä paitsi osaavat velhot ja noidat, jotka ovat oppineet iddhî-tieteen laukika- eli alemman puolen, näytellä samanlaisia ilmiöitä. Kaikki valheelliset väitteet yliluonnollisista voimista on munkeille anteeksi-antamaton synti (T e v i d s h g a Sullā).

384. K. Puhuit »devasta», joka ilmestyi ruhtinas Siddhârthalle eri muotoisena: mitä buddhalaiset uskovat näkymättömistä elementali-olennoista ja niiden suhteista ihmiskuntaan?

V. He uskovat, että on semmoisia olennoita, jotka asustavat omissa maailmoissaan eli piireissään. Buddhanoppi on, että sisäisen itsekasvatuksen kautta ja voittamalla alemman luontonsa arhati kohoaa hirmuisimmankin devan yläpuolelle ja saattaa kukistaa ja hallita alempia lajeja.

385. K. *Montako lajia devoja on?*

V. Kolme: kâmâvâtsharâ (ne jotka vielä ovat himojen alaisia); rupâvâtshara (korkeampi laji, joilla vielä on yksilöllinen muoto); arûpâvâtsharâ (korkeimmanasteiset puhdistuksessa, joilla ei ole aineellisia muotoja).

386. K. *Pitääkö meidän pelätä heitä?*

V. Joka on puhdas ja armahtavainen sydämeästään ja jonka mieli on urhoollinen, sen ei tarvitse pelätä mitään: ei yksikään ihminen, jumala, brahmarakshas (paha henki), demoni eikä deva voi häntä vahingottaa, mutta muutamilla on valta kiduttaa epäpuhtaita ja niitä, jotka kutsuvat heitä luokseen.

LIITE.

Seuraavilla neljällätoista uskonkappaleella, jotka minä personallisesti alistin viranomaisten komiteain arvosteltaviksi ja jotka mainitut komiteat hyväksyivät perustavina periaatteina sekä eteläisessä että pohjalaisessa buddhanuskossa, on niin suuri historiallinen merkitys, että ne liitteenä on otettu Buddhalaisen Katkismuksen käsilläolevaan painokseen. Vallan äskettäin on h. V. ruhtinas Uhtomski, oppinut venäläinen orientalisti, kertonut minulle, että suurten mongolilaisten buddhanluostarein pää-Lamat, joille hän käännytti kyseessä olevan asiapaperin, selittivät hänelle hyväksyvänsä jokaisen kohdan semmoisena kuin se oh kirjetettu, sillä ainoalla poikkeuksella, että he uskoivat Buddhan eläneen muutamia tuhansia vuosia varhemmin kuin minä. Tästä hämmästyttävästä seikasta minulla ei tähän asti ollut vähintäkään tietoa. Olisikohan mahdollista, että mongolilainen munkisto sekottaa Shakya Munin todellisen ajan hänen lähimmän edeltäjänsä aikakautteen? Olkoon miten hyvänsä, ilahuttava tosiseikka on, että nyt voidaan sanoa koko buddhalaisen maailman liittyneen yhteen, ainakin mikäli koskee näitä neljäätoista esitystä.

H. S. O.

Buddhanuskon peruskappaleet.

I. Buddhalaisia opetetaan osottamaan samaa suvaitsevaisuutta, kärsivällisyyttä ja veljellistä rakautta kaikkia ihmisiä kohtaan ilman erotuksetta; sekä yhtä horjumatonta hyvyttä eläinkunnan jäseniä kohtaan.

II. Maailma on kehityksen tuote, ei luomisen; se toimii lainmukaisesti eikä minkään Jumalan oikujen mukaan.

III. Totuudet, joille buddhanoppi perustuu, ovat luonnollisia. Niitä ovat, kuten uskomme, perättäisissä kalpoissa eli maailmankausissa opettaneet eräät valistuneet olennot, joita kutsutaan **buddhoiksi**, koska nimi **buddha** merkitsee »valistunut».

IV. Nykyisen kalpan neljäs opettaja oli Shakya Muni eli Gautama Buddha, joka syntyi kuninkaalliseen perheeseen Indiassa noin 2,500 vuotta sitten. Hän on historiallinen henkilö ja hänen nimensä oli -Siddhartha Gautama.

V. Shakya Muni opetti, että tietämättömyys synnyttää himon, tyytymätön himo on jälleensyntymisen syynä ja jälleensyntyminen puolestaan surun. Vapautuakseen surusta on sentähden välttämätöntä, että ihminen pelastuu jälleensyntymisen pakosta; pelastuakseen jälleensyntymisestä on välttämätöntä, että ihminen kuolettaa himon; ja kuolettaakseen himon on välttämätöntä, että hän poistaa tietämättömyyden.

VI. Tietämättömyys kasvattaa ja ylläpitää uskoa jälleensyntymisen välttämättömyyteen. Kun tietämättömyys poistuu, selviää jokaisen semmoisen jälleensyntymyksen — mikäli sitä pidetään oman itsensä tarkoituksena — arvottomuus, ja samalla käy

selväksi, kuinka ylen tärkeä on semmoisen elämän viettäminen, joka on omansa poistamaan tuollaisten uudistuvien jälleensyntymisten välttämättömyyden. Tietämättömyys aiheuttaa niinkään tuon harhaan vievän ja epäloogillisen käsitteen, että ihmisellä on vain yksi maallinen elämä käytettävänä, ja tuon toisen harhaluulon, että tätä yhtä elämää muka seuraa muuttumattoman nautinnon tai kidutuksen tila.

VII. Kaikkea tätä tietämättömyyttä voidaan poistaa siten, että väsymättä harjotetaan kaikkiin ulottuvaa lähimäisrakkautta käytöksessä, ymmärryksen kehitystä, viisautta ajatuksessa sekä alempiin persoonallisiin nautintoihin kohdistuvan halun kuolettamista.

VIII. Koska elämänhalu on jälleensyntymisen aiheuttajana, lakkaa jälleensyntyminen, kun se halu on sammunut, ja täydellistynyt yksilö saavuttaa mietiskelyn avulla sen korkeimman rauhan tilan, jota kutsutaan Nirvânaksi.

IX. Shakya Muni opetti, että tietämättömyyden karkottaa ja surun poistaa tieto neljästä Jalosta Totuudesta, jotka ovat:

1. Olemassaolon kurjuus;
2. Kurjuuden aiheuttava syy, joka on alituisesti uudistuva halu itsensä tyydyttämiseen, vaikkei sitä tarkotusta koskaan voi saavuttaa;
3. Tuon halun kuolettaminen eli siitä luopuminen ;
4. Keino, jolla halu kuoletetaan. Hänen osottamansa keinoa kutsutaan jaloksi kahdeksankerlaiseksi Tieksi, joka on: oikea usko; oikea ajatus; oikea puhe; oikea toiminta; oikeat elinkeinot; oikea pyrkimys; oikea muisti; oikea mietiskely.

X. Oikea mietiskely johtaa henkiseen valistukseen eli jokaisessa ihmisessä piilevän buddhankaltaisen kyvyn kehitykseen.

XI. Buddhanopin ydin on Tathâgatan (Budhan) omien sanojen mukaan tämä:

Luopua kaikesta synnistä,
Pyrkiä kaikkeen hyveesen,
Puhdistaa sydämensä.

XII. Maailma on luonnollisen, »Karmaksi» tunnetun syysuhteen lain alainen. Yksilön tilan nykyisessä ruumistuksessa määräävät hänen menneissä elämässään hankkimansa ansiot ja viat. Jokainen ihminen on täten itse valmistanut nykyään kokeimiensa tuloksien syyt.

XIII. Esteet hyvän karman saavuttamiseksi voidaan poistaa noudattamalla seuraavia käskyjä, jotka kuuluvat buddhalaiseen siveysoppiin: 1) Älä tapa; 2) Älä varasta; 3) Älä antaudu kiellettyyn sukupuolintuntoon; 4) Älä valehtele; 5) Älä juo päihdyttäviä eli tylsistyttäviä juomia. Viittä muuta käskyä, joita ei tässä tarvitse luetella, täytyy sen noudattaa, joka pikemmin kuin keskinkertainen maallikko-ihminen tahtoo vapautua kurjuudesta ja jälleensyntymisestä.

XIV. Buddhanoppi ei puolusta taikauskoista herkkäuskoisuutta. Gautama Buddha opetti, että vanhemman velvollisuus on antaa lapselleen tieteellinen ja kirjallinen sivistys. Hän opetti myös, ettei kenenkään pitänyt uskoa mitä viisas väittää tahi mitä kirjaan on painettu tahi mitä traditsioni sanoo, ellei se ole sopusoinnussa järjen kanssa.

Esitetty yhteiseksi uskonperustaksi, jonka kaikki buddhalaiset voivat hyväksyä.

H. S. Olcott, P. T. S.

Nöyrästi alistettu meidän edustamiemme kansakuntain ylipappien hyväksyttäväksi, buddhalaisessa kokouksessa Adyarissa, Madrasissa, tammikuun 8, 9, 10, 11 ja 12 p:nä 1891 (2434 j. B.).

Japani	}	Kozen Gunaratana
		Tshiezo Tokuzawa
Burmah		U. Hmoay Tha Aung

Ceylon.....Dhammapala Hevavitarana
Tshittagongin Maghsi. Krishna Tshandra Tshow-
dry valtuuttamansa edus-
tajan Maung Tha Dwen
kautta.

Burma.

Hyväksytty Burman buddhalaisten puolesta tänä
helmikuun 3 p:nä 1891 (2434 j. B.).

Tha-tha-na-baing Sayadawgyi; Aung Myi Shwe-
bon Sayadaw; Me-ga-waddy Sayadaw; Hmat Khaya
Sayadaw; Hti-lin Sayadaw; Myadaung Sayadaw;
Hla-Htwe Sayadaw; ja kuusitoista muuta.

Ceylon.

Hyväksytty Ceylonin buddhalaisten puolesta
tänä helmikuun 25 p:nä 1891 (2434 j. B.); Maha-
nuwara upawsatha puspârâma vihârâdhipati Hippola
Dhamma Rakkhita Sôbhitâbhidhâna Mahâ Nâyaka
Sthavirayan wahanse wamha. (Hippola Dhamma
Rakkhita Sobhitâbhidhâna, Malvatta Viharen yli-
pappi Kandyssa).

(Allekirj.) *Hippola.*

Mahanuwara Asgiri vihârâdhipati Yatawattê
Tshandadshottâyâbhidhana Mahâ Nâyaka Sthavirayan
wahanse wamha. (Yatawattê Tshandadshottâyâbhid-
hana, Asgiri Viharen ylipappi Kandyssa).

(Allekirj.) *Yatawatte.*

Hikkaduwe Srî Sumangala Sripâdasthâne saha
Kolamba palate pradhana Nâyaka Sthavirayo. (Hik-
kaduwe Srî Sumangala, Adam's Peakin ja Colom-
bon piirin ylipappi).

(Allekirj.) *H. Sumangala.*

Maligawe Prâtshina Pustakâlâyadhyakshaka Suriyagoda Sonuttara Sthavirayo. (Suriyagoda Sonuttara, itämaalaisen kirjaston hoitaja Pyhän Hampaan temppelissä Kandyssa).

(Allekirj.) *S. Sonuttara.*

Sugata Sâsanadhadsha Vinayâ tshariya Dhammalankârâbhidhâna Nayaka Sthavira.

(Allekirj.) *Dhammalankara.*

Pawara neruttika tshariya Mahâ Vibhavi Subhuti Waskaduwassa.

(Allekirj.) *W. Subhuti.*

Japani.

Hyväksytty sisältyvänä pohjoiseen buddhanoppiin.

Shaku Genyu (Shingon Shu)

Fukuda Nitshiyō (Nitshiren »)

Sanada Seyko (Zen »)

Ito Quan Shyu (» »)

Takehana Hakyuo (Dshodo »)

Kono Rioshin (Dshi-Shu »)

Kira Ki-ko (Dshodo Seizan »)

Harutani Shinsho (Tendai »)

Manabe Shun-myo (Shingon »)

Tshittagong.

Hyväksytty Tshittagongin buddhalaisten puolesta.

Nagawa Parvata Yiharadhipati, Guna Megu Wini-Lankara.

Harbang, Tshittagong, Bengal.

Kirjaluettelo.

Buddhalainen Katkismus on kirjoitettu Ceylonissa tehtyjen personallisten tutkimusten pohjalle, mutta apuna on myös käytetty seuraavat teokset:

- Vinaya Texts* ..... Davids ja Oldenberg.
*Buddhist Literature in
China* ..... Beal.
*Catena of Buddhist Scrip-
tures* ..... S:a.
Buddhaghosa's Parables ..... Rogers.
Buddhist Birth Stories..... Fausböll ja Davids.
Legend of Gaudama..... Bigandet.
Chinese Buddhism..... Edkins.
*Kalpa Sutra and Nava
Patva* ..... Stevenson.
*Buddha and early Bud-
dhism*..... Lillie.
Sutta Nipâta ..... Sir Coomara SwamV.
Nagananda ..... Broyd.
Kusa Jataka ..... Steele.
Buddhism..... Rhys Davids.
Dhammapada..... Fausböll ja Max Müller.
*Romantic History of Bud-
dha* ..... Beal.

<i>Udânavarga</i>	Rockhill.
<i>Twelve Japanese Buddhist</i>	
<i>Sects</i>	B. Nanjio.
<i>The Gospel of Buddha</i>	Paul Carus.
<i>The Dharma</i>	S:ma
<i>Ancient India</i>	R. C. Dutt.
<i>The »Sacred Books of the</i>	
<i>East» Series</i>	Max Müller's Ed.
<i>Encyclopaedia Britannica.</i>	

